

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo na lata 2009-2015

Miłakowo 2009

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

Spis treści

WSTĘP	3
1. SPÓJNOŚĆ PLANU Z CELAMI STRATEGICZNYMI DOKUMENTÓW DOTYCZĄCYCH ROZWOJU SPOŁECZNO – GOSPODARCZEGO GMINY I REGIONU	4
2. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	4
2.1. Położenie miejscowości, przynależność administracyjna, powierzchnia, liczba ludności.....	4
2.2. Historia Miłakowa	5
2.3. Określenie przestrzennej struktury miejscowości	7
3. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI	9
3.1. Zasoby przyrodnicze	9
3.2. Dziedzictwo kulturowe	11
3.3. Infrastruktura techniczna	13
3.4. Gospodarka i rolnictwo	16
3.5. Infrastruktura społeczna	17
3.6. Obiekty i tereny	20
3.7. Kapitał społeczny i ludzki	22
4. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIŁAKOWA	25
5. WIZJA ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI	28
6. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ W OKRESIE CO NAJMNIJ 7 LAT OD DNIA PRZYJĘCIA PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI W KOLEJNOŚCI WYNIKAJĄCEJ Z PRZYJĘTYCH PRIORYTETÓW ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI Z PODANIEM SZACUNKOWYCH KOSZTÓW ICH REALIZACJI	29
6.1. Priorytety i cele odnowy	29
6.2. Karty zadań planu	31
6.3. Harmonogram wdrażania planu z szacunkowym kosztorysem	42
7. PROMOCJA, MONITORING I EWALUACJA PLANU	49
7.1. Promocja Planu Odnowy Miejscowości Miłakowo.....	49
7.2. System zarządzania realizacją Planu Odnowy	49
7.3. Monitorowanie realizacji celów i zadań Planu	50
7.4. Uspołecznianie procesu planowania i realizacji	51
Spis tabel.....	51
Spis wykresów	51
Spis rysunków	52
Spis fotografii	52

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

Wstęp

Polskie miasteczka i wieś, w tym również miejscowość Miłakowo, to nie tylko rolnictwo. Większość jej mieszkańców pracuje poza rolnictwem. Szczególnie ta część społeczności wiejskiej żąda standardu życia odpowiadającego ich aspiracjom życiowym i trudno sobie wyobrazić, że będzie ona czekać, aż rozwiążą się problemy polskiego rolnictwa.

Największym zagrożeniem dla wsi i małych miasteczek jest postrzeganie ich wyłącznie przez rolniczy pryzmat. Postulat wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich, to znaczy przejmowania przez tradycyjną wieś nowych funkcji wskutek przemian strukturalnych (modernizacji) rolnictwa musi być zrealizowany.

Odnowa wsi to proces kształtowania warunków życia ludzi na obszarach wiejskich, którego animatorem i podmiotem jest społeczność lokalna. Oddziałuje on na standard życia i jego jakość oraz źródła utrzymania mieszkańców, jednocześnie zachowując tożsamość wsi i wyrażającą się wartościami życia wiejskiego wzmocnieniem dziedzictwa duchowego, kulturowego i materialnego wsi.

Proces ten dostosowuje wieś do wymogów współczesności oraz do pełnienia nowych funkcji na rzecz całego społeczeństwa. Wywołuje zmiany strukturalne w wymiarze społecznym i gospodarczym. Dotyczą one miejsca zamieszkania wraz z otoczeniem, infrastrukturą, organizacją przestrzeni publicznej, usługami, zaspokojeniem potrzeb bytowych i duchowych, komunikacją i bezpieczeństwem.

Odnowa wsi uaktywnia osobiste zaangażowanie mieszkańców, wpływające z odpowiedzialności za własną przyszłość. Daje możliwość samorealizacji i poczucia uczestnictwa we wspólnocie i współtworzeniu, uaktywnia bowiem podstawowy zasób, jakim dysponuje społeczeństwo, tj. zaangażowanie ludzi. Mobilizuje siły i zasoby, tworzy warunki i pozytywne impulsy dla utrzymania dotychczasowych oraz rozwoju nowych dziedzin gospodarowania. To jest pomysł na zmianę sposobu życia, a ludzie są aktywni i chętni do pracy dla lokalnej społeczności, jeśli wykonują to, czego sami pragną.

Miłakowo to miasteczko – siedziba gminy, pełni funkcje administracyjne, kulturalno - oświatowe, rolnicze, mieszkalne, turystyczno-rekreacyjne, handlowo-usługowe oraz produkcyjne. Pod tym kierunkiem opracowane zostały przez mieszkańców miejscowości opracowane kierunki jej rozwoju. Opracowanie Planu to początek szerszego partnerstwa samorządowego, społecznego i gospodarczego, którego efektem ma być szeroko rozumiana odnowa miejscowości Miłakowo.

Plan został opracowany i przyjęty zgodnie z procedurą zawartą w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013.

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

1. Spójność Planu z celami strategicznymi dokumentów dotyczących rozwoju społeczno – gospodarczego gminy i regionu.

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo został opracowany zgodnie z procedurą zawartą w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 roku.

Plan został zatwierdzony Uchwałą Nr 1/2009 Rady Mieszkańców Miasta Miłakowo z dnia 3 marca 2009 roku.

Plan został zatwierdzony Uchwałą Nr XXI/221/2009 Rady Miejskiej w Miłakowie z dnia 24.03.2009 roku.

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo zgodny jest z następującymi dokumentami strategicznymi Gminy Miłakowo:

- **Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Miłakowo na lata 2008 – 2018** przyjęty uchwałą Nr XIX/131/08 Rady Miejskiej w Miłakowie z dnia 29 kwietnia 2008 roku,
- **Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Miłakowo** przyjęte Uchwałą Nr IV/24/02 z dnia 30 grudnia 2002 roku.

Plan jest również zgodny z dokumentami o znaczeniu ponadlokalnym i regionalnym. Są to:

- **Program Rozwoju Lokalnego Powiatu Ostródzkiego** stanowiący załącznik do Uchwały Nr XXII/139/2004 Rady Powiatu w Ostródzie z dnia 19 lipca 2004 roku,
- **Strategia Rozwoju Powiatu Ostródzkiego na lata 2001-2015**, która stanowi załącznik do uchwały Nr XXII/156/2000 Rady Powiatu Ostródzkiego,
- **Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Województwa Warmińsko – Mazurskiego do roku 2020** stanowiąca załącznik do uchwały Nr XXXIV/474/05 Sejmiku Województwa Warmińsko – Mazurskiego z dnia 31 sierpnia 2005 roku.

2. Charakterystyka miejscowości

2.1. Położenie miejscowości, przynależność administracyjna, powierzchnia, liczba ludności.

Miłakowo – miasto znajdujące się w centralnej części gminy Miłakowo, w powiecie ostródzkim, województwie warmińsko-mazurskim, na styku Pojezierza Olsztyńskiego i Iławskiego.

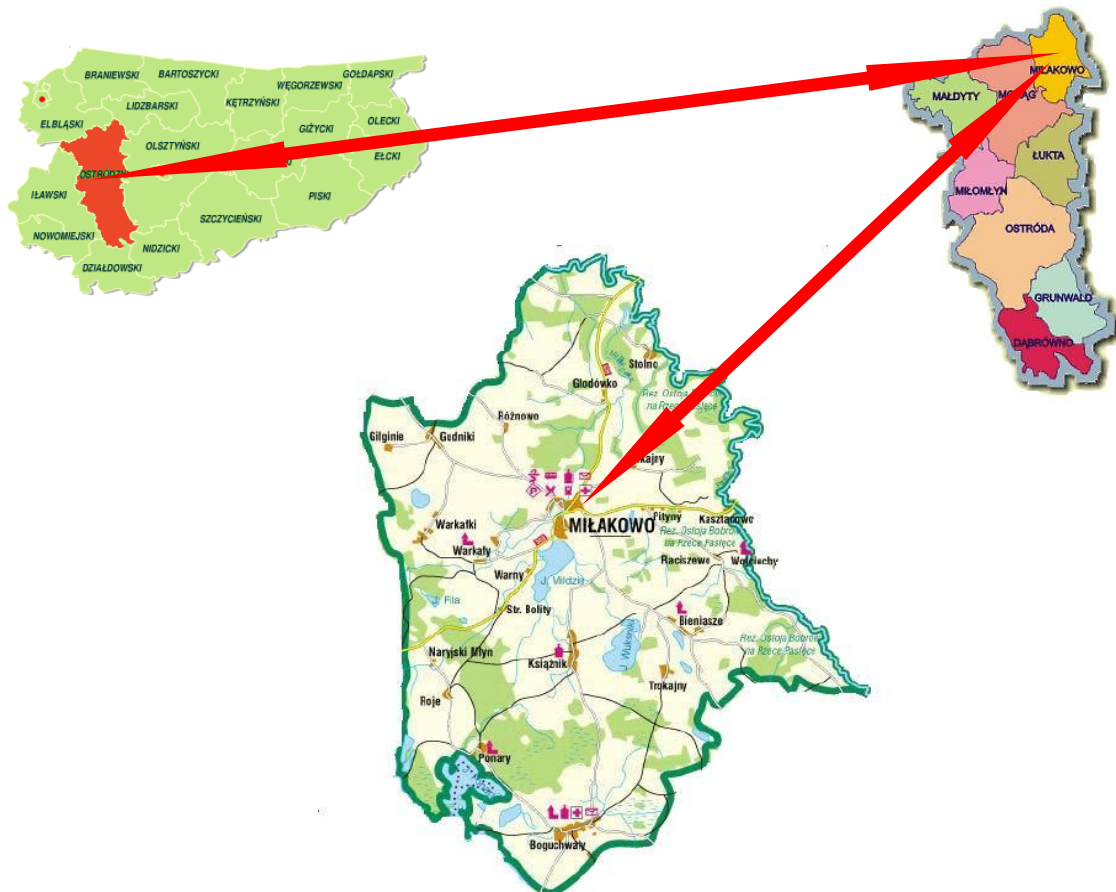
Miejscowość i gmina odznaczają się wybitnymi walorami krajobrazowymi.

Północną i wschodnią granicę gminy stanowi zlewnia rzeki Pasłęki, której największym dopływem jest rzeka Miłakówka. Natomiast południowo-zachodnia granica gminy opiera się o jezioro Narie, jedno z piękniejszych polskich jezior o bardzo malowniczej i urozmaiconej linii brzegowej.

Obszar gminy Miłakowo wynosi 159,36 km², zamieszkały jest przez 5926 mieszkańców. Teren gminy podzielony jest na 19 jednostek pomocniczych: 18 sołectw oraz miasto Miłakowo.

Miasto Miłakowo wg stanu na 31.12.2008 roku zamieszkuje – **2742** mieszkańców na powierzchni **8,68 km²**, gęstość zaludnienia Miłakowa wynosi **316 mieszkańców/km²**.

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

2.2. Historia Miłakowa.

Historia miasta odzwierciedla bogate dzieje Warmii i Mazur, regionu wielonarodowego, wielowyznaniowego, który doświadczył okresów rozwoju gospodarczego i kulturalnego, a także różnych tragicznych wydarzeń. Obecnie dorasta już trzecie powojenne pokolenie urodzonych na tych ziemiach mieszkańców Miłakowa, których dziadkowie przybyli tu z różnych regionów Polski, szukając przystani życiowej po dramacie i tułaczce wojennej.

Miłakowo leży na staropruskim terytorium plemiennym Pogezanii. W latach 1242-1248 ziemie te podbili Krzyżacy wspomagani przez książąt Mazowsza i Kujaw. Podbój przypieczętowany został układem krzyżacko-pruskim w Dzierzgoniu w 1249 r.

W ślad za podbojem militarnym Zakon rozpoczął kolonizację ziem pruskich starając się zasiedlić je elementem niemieckim. Wabieni obietnicami przybysze z Niemiec nie czuli się jednak pewnie na zdobytym terenie, skoro początkowo zamieszkiwali jedynie zamki i miasta.

Pierwsza wzmianka o Miłakowie jako mieście pochodzi z 1315 r. Osada powstała wcześniej, już w 1302 r., jako podgródzie zbudowanego przez komturów elbląskich strażniczego zamku krzyżackiego. Zamek nie miał charakteru warowni. Mieściła się w nim siedziba kamery, to jest krzyżackiego urzędu administracyjno-fiskalnego, którego przeznaczeniem było trzymanie w ryzach okolicznej ludności i administrowanie terenem.

Założycielem zamku i podgródzia był Krzyżak Henryk von Liebenzell. Od jego nazwiska pochodziła zapewne pierwotna nazwa osiedla Libinstadt. Dokument z roku 1315 podaje już nazwę Liebstadt. Nie jest znany zakres pierwotnych praw miejskich Miłakowa. Nie były one zapewne pełne, skoro w roku 1490 zaszła potrzeba ich rozszerzenia. Dokonał tego ówczesny wielki mistrz krzyżacki Hans von Tieffen.

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

Miasto zbudowano na planie prostokąta. Czworoboczny rynek z wlotami ulic na rogach, z ratuszem w części środkowej i kościołem w jednym z rogów. Obwarowania składały się z wałów, murów zewnętrznych i czterech bram miejskich. Poza murami miejskimi znajdował się tu zamek z własnymi murami obronnymi i jedną wieżą strażniczą oraz kaplica pod wezwaniem św. Jerzego. Czynniki miastotwórcze, bogactwo surowców leśnych, skrzyżowanie dróg (Dobre Miasto – Elbląg, Morąg – Orneta, Ostróda – Orneta) przesądziły o rozwoju miasta. Już we wczesnym średniowieczu Miłakowo stało się miejscowym centrum handlowym i komunikacyjnym. Odbывало się tu 9 jarmarków rocznie, w tym 4 dwudniowe oraz dwa targi cotygodniowe.

Fot. 1. Jeleń – symbol miasta i gminy

i Oberland, czyli Prusy Górne. Miłakowo weszło w skład tego ostatniego i stało się siedzibą starostwa. W tym też okresie zaczął się największy napływ ludności polskiej tak, że skład narodowościowy miasta zaczął zmieniać się na korzyść większości polskiej.

Miasto doszczętnie ograbione przez Szwedów już w latach 1626-1630, szczególnie ucierpiało w roku 1659. Wtedy to w mieście wybuchł groźny pożar. Spłonął m.in. zabytkowy XIV-wieczny ratusz.

Ogromnych zniszczeń miasto doznało również w 1807 r., przechodząc z rąk do rąk w wojnie Napoleona z Prusami. Mimo ogromu kolejno po sobie następujących zniszczeń miasto podnosiło się z upadku. W drugiej połowie XIX i na początku XX w. znacznie się rozbudowało.

Największych zmian dokonała II wojna św. Nastąpiły wielkie przesunięcia na mapie politycznej Europy, w wyniku których region Warmii i Mazur, od końca XVIII w. należący do państwa pruskiego, a potem zjednoczonego państwa niemieckiego, znalazł się w granicach Polski. Samo miasto ucierpiało znacznie w czasie działań wojennych. Wyludnienie, zniszczenia (w 75%), likwidacja połączenia kolejowego z Orneta i Morągiem, przyczyniły się do utraty praw miejskich i dotychczasowej rangi ośrodka.

W czasach PRL miejscowość odbudowano, powstał tu duży zakład roszarniczy lnu i konopi. W latach 70-ych planowano nawet utworzenie z Miłakowa agromiasta, wybudowano osiedle bloków oraz jedną z największych szkół w województwie. Przemiany ustrojowe lat 90. spowodowały upadek wielu zakładów pracy, pojawienie się problemu bezrobocia, pogorszenie sytuacji społeczno-ekonomicznej wielu rodzin.

Po roku 1989 – wraz z początkiem transformacji ustrojowej następował zanik organizacji mieszkańców gmin. Wskutek tego wcześniej prężnie działające organizacje zrzeszające znaczną liczbę mieszkańców zaczęły podupadać, a budynki (np. świetlice wiejskie), którymi się tak chętnie opiekowali, zaczęły niszczyć. Ludzie zajęci przystosowywaniem się do zmieniającej się sytuacji nie interesowali się otoczeniem. To co wcześniej było narzucane mieszkańcom – czyny społeczne, kontrole porządku na posesjach, spotkania Kół Gospodyń Wiejskich i inne, przynosiło pozytywny efekt (oprócz celów estetycznych mieszkańcy się integrowali, poznawali), jednak było społecznie nie akceptowane.

Herbem miasta jest jeleń w polu heraldycznym. Motyw został wzięty z pieczęci miejskiej z XIV wieku, znanej jedynie z późniejszego opisu. Jeleń pierwotnie miał być zwrócony ku krzyżowi, widniejącemu w lewym rogu pola heraldycznego. Przed i za jeleniem, u dołu miały widnieć jakieś rośliny. Obecna forma wywodzi się z późniejszych XVII-wiecznych pieczęci miejskich, z których znikły już krzyż i kwiaty.

W 1525 r. nastąpiła sekularyzacja Zakonu. Prusy stały się księstwem świeckim pozostającym w zależności lennej od Polski. Stworzyło to mieszkańcom Prus Książęcych możliwości wprowadzenia ustroju stanowego.

Książę Albrecht Hohenzollern podzielił swoje terytorium na trzy powiaty: Sambię, Natangę

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

Przez kilkanaście ostatnich lat, w czasie adaptacji do nowych warunków społeczno – gospodarczych władze samorządowe nie przywiązywały większego znaczenia do utrzymywania aktywności mieszkańców. Nastąpił znaczny wzrost roszczeniowego podejścia do problemów, spowodowany między innymi likwidacją państwowych zakładów pracy, pozostawianiem przez mieszkańców przez długi okres czasu na zasilku dla bezrobotnych, stagnacją i marazmem. Wszystko to zapoczątkowało bierność ludzi w wieku produkcyjnym. Konieczność dojazdów do pracy – kosztownych i uciążliwych zwiększała niechęć do poszukiwania źródła utrzymania – zjawiska te utrwały bezrobocie i sprzyjały mu. Największym jednak powodem spadku aktywności mieszkańców małych gmin po 1989 r. była likwidacja Państwowych Gospodarstw Rolnych, na początku lat 90-tych. W wielu gminach województwa warmińsko – mazurskiego, w tym w gminie Miłakowo około 50% terenów stanowiły PGR-y. Likwidacja ich stała się dla pracowników i ich rodzin prawdziwą tragedią - pracownicy stracili nie tylko stałą i pewną pracę, nie tylko środki do życia, ale załamał się cały ich dotychczasowy sposób życia. Znany i pewny świat legł w gruzach. Bez pracy, bezpłatnego mieszkania, oraz innych dodatkowych dochodów, zostali pozostawieni sami sobie. Konsekwencją okazała się bezradność wobec wymogów nowej rzeczywistości. Strategie życiowe, wypracowane w ciągu wielu lat pracy w rolnictwie państwowym, okazały się w nowej sytuacji bezużyteczne. Ujawniły się również takie cechy jak: bezradność życiowa, niesamodzielność, bezwolność. Syndrom pegeerowca jako mentalne dziedzictwo PGR-ów zawiera oprócz powyższych cech także alkoholizm.

Innym problemem społecznym ostatnich lat o trudnych do przewidzenia skutkach, jest uzależnienie się części rodzin korzystających z częstej pomocy społecznej i zatracanie własnej aktywności oraz inwencji w rozwiązywaniu problemów życiowych i ekonomicznych – jest to jakby dziedzictwo braku działań wielu podmiotów, w tym administracji samorządowej.

Akcesja do Unii Europejskiej przyniosła zmiany, również społeczne, zaczyna promować się aktywność i przedsiębiorczość. W działaniach tych wielkie znaczenie ma realizacja funkcji aktywizującej społeczność lokalną, sprawowana przez administrację szczebla gminnego. Pokazanie mieszkańcom gmin pozytywnego aspektu aktywizacji i integracji, zmian w strukturze społeczno – gospodarczej gminy, jakie za sobą niosą jest bardzo ważnym zadaniem, które stoi przed samorządem. Realizacja tej funkcji powoduje, że mieszkańcy dostrzegają potrzebę zmiany swojego otoczenia (remontu gminnej świetlicy, utworzenia miejsca spotkań) także przy wykorzystaniu środków z funduszy unijnych lub z innych źródeł zewnętrznych, zależy im, aby ta pomoc objęła zarówno ich jak i ich miejscowość. Zdają sobie sprawę, że bez podniesienia swojej wiedzy nie będą mogli skutecznie znaleźć się w otaczającej ich nowej rzeczywistości. Chcą się uczyć, by pomóc sobie i swoim dzieciom.

1 stycznia 1998 r. dzięki staraniom władz i mieszkańców Miłakowo odzyskało prawa miejskie. Dziesięć lat od tej historycznej chwili, Miłakowo chce odnaleźć swą szansę w dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości kraju i regionu (zjawisko globalizacji, przynależność Polski do Unii Europejskiej, szybki wzrost ogólnego dobrobytu, olbrzymie znaczenie edukacji). Mieszkańcy pragną, aby miejscowość stawała się coraz atrakcyjniejszym miejscem dla życia, pracy, nauki i odpoczynku, dając perspektywę na przyszłość, zwłaszcza dla najmłodszego pokolenia Miłakowian.

2.3. Określenie przestrzennej struktury miejscowości:

a. Dominanty przestrzenne.

Na terenie miasta Miłakowo występuje kilka obiektów oraz grup obiektów wyraźnie odróżniających się od otaczającej zabudowy, należą do nich m.in.

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

- ❖ **Kościół p.w. Św. Elżbiety i Św. Wojciecha**, usytuowany na skrzyżowaniu dróg wojewódzkich 528 oraz 593 (ulice: Warszawska i Olsztyńska) w malowniczym towarzystwie fragmentów murów obronnych.

Kościół został wybudowany po roku 1320. Inicjatorem budowy świątyni był bp pomezkański Rudolf. Konsekracji kościoła dokonał w 1350 r. bp Arnold. Trzyczęściowy długi dom wybudowano w latach 1360-1380 roku. Po pożarze w roku 1807 w czasie odbudowy, która miała miejsce w 1823 roku, została tylko wieża z końca XIV wieku i przylegające dookoła mury. Na początku XX wieku, w latach 1907-08, dopasowuje się budowę jeszcze raz do ducha czasu. Helm wieży został nałożony w 1911 roku. Przedśionek (portyk) wieży jest zaopatrzony

Fot. 2. Miłakowo

w 8-częściowe, w formie gwiazdy, sklepienie. Nawę kościoła z płaskim drewnianym sufitem wspiera 12 tokańskich kolumn drewnianych. Przy czym ten sufit nie utrzymał się z powodu braku ukośnicy (krzyżulca, zastrzału). Najstarsza część kościoła to dwupiętrowe empory z 1823 roku, pozostałe części są nowsze.

- ❖ **Kościół p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego** usytuowany na skrzyżowaniu dróg

wojewódzkiej nr 593 (ulica M. Konopnickiej) oraz drogi gminnej 151518 N (ulica Okrężna). Obiekt położony jest we wschodniej części miasta tuż obok osiedla XXX – lecia. Kościół jest budowlą neogotycką XIX-wieczną. W latach 1860 - 1869 wzniesiono mury kościoła. Konsekracji dokonał bp warmiński Filip Kramentz w dniu 4.08.1869 r. Według kroniki Parafii Rzymskokatolickiej w tym czasie było w Miłakowie

Fot. 3 . Kościół p.w. Podwyższenia Krzyża Św.

413 katolików, 1.803 ewangelików, 137 wyznania mojżeszowego. Miasto liczyło 2.353 mieszkańców.

- ❖ Górne oraz dolne osiedle to kolejne miejsca w Miłakowie odróżniające się od pozostałej zabudowy. Poniemieckie domy utrzymane w nienagannym stanie, cieszące oko doskonale zagospodarowane obejścia.

Górne osiedle położone jest na wzgórzu w południowo wschodniej części Miłakowa. Domki jednorodzinne (w dużej mierze bliźniacze) usytuowane wzdłuż ulic: Kaszubskiej, Kilińskiego i Kościuszki swym zasięgiem obejmują teren w kształcie kwadratu. W niedalekim sąsiedztwie górnego osiedla znajduje się jezioro Mildzie.

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

Dolne osiedle to położone w południowo zachodniej części Miłakowa skupisko domków jednorodzinnych (zabudowa bliźniacza). Skupisko charakteryzuje się jednakową architekturą a wąskie uliczki przecinające osiedle (ulice Mickiewicza, Kołłątaja i Chopina) oraz położenie w niższej partii Miłakowa – w stosunku do górnego osiedla dodają miejscu uroku.

b. Otwarte przestrzenia wspólne Miłakowa.

- Park miejski – położony jest w północnej części Miłakowa za budynkiem Urzędu Miejskiego. Wspaniałe miejsce do niedzielnych spacerów. Kiedyś jedno z najważniejszych miejsc sportowo – rekreacyjnych Miłakowa, obecnie zaniedbana roślinność oraz brak infrastruktury sportowo – rekreacyjnej utrudnia korzystanie z terenu zgodnie z przeznaczeniem,
- Targowisko miejskie – zlokalizowane w centrum miasta, z którego korzystają miejscowi handlarze jak i przewoźni kupcy,
- Skwerek miejski – zlokalizowany w centrum handlowym miasta, obok ronda im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego przy ulicy Świerczewskiego (droga wojewódzka nr 258). Skwerek oprócz bogatej roślinności posiada obiekty użytkowe – służące rekreacji codziennej, takie jak: ławki i kosze na śmieci.
- Plac zabaw – znajdujący się na osiedlu XXX – lecia stanowi jedyne ogólnodostępne miejsce do zabaw dla dzieci. Obecnie plac zabaw zarośnięty jest trawą a zabawki nie spełniają norm bezpieczeństwa. Znajdujące się obok placu zabaw dwa boiska o powierzchni asfaltowej swym stanem technicznym również nie zachęcają do korzystania.
- Plaża miejska – znajdująca się nad jeziorem Mildzie w Miłakowie, stanowi doskonałe miejsce rekreacyjno – wypoczynkowe dla mieszkańców oraz turystów. Jej ustronne położenie (dojazd gruntową drogą gminną nr 1510N), pozwala na odpoczynek od gwaru miejskiego.

Fot. 4. Plac zabaw na osiedlu XXX- lecia

c. Elementy charakterystyczne dla miejscowości

Miłakowo położone jest wzdłuż dwóch dróg wojewódzkich: drogi Morąg – Miłakowo – Orneta (nr 528), oraz drogi Miłakowo – Dobre Miasto (nr 539) oraz drogi powiatowej Miłakowo – Gudniki (nr 1162N). Domy usytuowane są po obu stronach dróg z licznymi odgałęzieniami ulic gminnych. Miłakowo charakteryzuje typ zabudowy jednorodzinny. Większość domów, to stare poniemieckie budynki wykonane z czerwonej cegły, utrzymane w należyтым stanie technicznym i wizualnym. Charakterystycznym elementem zabudowy Miłakowa są:

- „dolne osiedle” – skupisko domków jednorodzinnych usytuowane w niższej części miasta,
- „górne osiedle” – skupisko domków jednorodzinnych usytuowane w górnej części Miłakowa,
- Osiedle XXX–lecia – 12 bloków wielorodzinnych, wielokondygnacyjnych, wybudowane w latach 1975-1976 z „cegły żerańskiej”, w których mieszka 800 osób,
- Śródmieście – zrekonstruowane kamieniczki, zabudowa wielorodzinną i usługowa.

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

3. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

3.1. Zasoby przyrodnicze

Obszar gminy Miłakowo jest bardzo zróżnicowany krajobrazowo. Występujące tu lekko faliste równiny przecinają ciągi wzgórz z licznymi jeziorami w dolinach. Najniżej położone tereny znajdują się w rejonie Stolna (poniżej 45 m n.p.m.), natomiast najwyższe położone obszary występują w okolicach miejscowości Książnik (Diabla Góra – 180,3 m n.p.m.).

a) Parametry klimatyczne

W Miłakowie panują korzystne warunki klimatyczne dla zamieszkiwania i wypoczynku. Miejscowość leży w strefie mazurskiej dzielnicy klimatycznej. Występuje tutaj ścieranie się dwu podstawowych mas powietrza: polarno-morskiego, atlantyckiego i bałtyckiego, z powietrzem polarno-kontynentalnym. Wpływ na kształtowanie klimatu lokalnego ma ponadprzeciętna liczba zbiorników wodnych, zabagnień i bliskość rzeki. Powietrze nasycone jest dużą ilością wilgoci, panują niższe temperatury, krótszy okres wegetacyjny podlega znacznym wahaniom, częste gwałtowne zmiany pogody i więcej dni pochmurnych. Mikroklimat oraz ukształtowanie terenu ma wpływ na liczniejsze występowanie przymrozków i lokalnych mgieł. Zjawisko to nasila się szczególnie przy bezwietrznej pogodzie w porze nocnej w miejscach zabagnionych i w ich pobliżu. Na omawianym terenie podobnie jak na obszarze całego powiatu ostródzkiego zdarzają się często anomalie klimatyczne poszczególnych pór roku.

Występują tutaj w niektórych latach zimy bardzo łagodne, prawie bez pokrywy śnieżnej i lodu, lub chłodne, bez opadów z gładką bezśnieżną pokrywą lodową jezior, jak również bardzo mroźne, z bogatymi opadami i silnymi trwającymi kilka dni zamieciami śnieżnymi. Okresy letnie bywają chłodne i dżdżyste, opady sięgają 150% przeciętnych wieloletnich, jak i niezwykle upalne, suche, w których suma opadów jest zredukowana do 50%. Stosunkowo częste są burze letnie o dużej sile porywów wiatru, gwałtownych opadach i nagłym obniżeniu temperatury.

b) Wody podziemne i powierzchniowe

Jednostką hydrologiczną, do której należy cała gmina Miłakowo jest Region Mazurski, a głównym poziomem użytkowym w omawianym terenie są utwory czwartorzędowe. Lokalnie główny poziom wodonośny może znajdować się w utworach trzeciorzędowych. Występowanie wód zwykłych stwierdzono w warstwach utworów trzecio i czwartorzędowych, a łączna miąższość utworów wodonośnych sięga 200-500 m.

W najbliższej okolicy Miłakowa usytuowane jest **jezioro Mildzie** o powierzchni 111,9 ha i maksymalnej głębokości 19,4 m, które zasila kilka niewielkich cieków. Z uwagi na cechy naturalne jezioro zostało zaliczone do II kategorii podatności na degradację. Atutem jest silnie rozwinięta linia brzegowa oraz czystość wód.

Występujące gatunki ryb: sielawa, szczupak, węgorz i okoń. Stan czystości wód powierzchniowych na terenie całej gminy Miłakowo nie jest zadowalający. Woda w największych jeziorach i rzekach odpowiada jednak normom jakościowym (klasom czystości wód w GUGW).

Fot. 5 Jezioro Mildzie (widok od strony m. Warny)

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

c) Gleby

Przeważają gleby brunatne, które wyodrębnione zostały głównie z glin zwałowych i ilów oraz gleby opadowoglejowe. Ich powstanie wiąże się z umiarkowanie wilgotnym klimatem, z terenami płaskimi oraz utworami trudno przepuszczalnymi (ily, gliny, utwory pyłowe) Gleby pod względem rolniczym w całej gminie Miłakowo należą do dość dobrych. W miejscowości przeważają gleby III i IV klasy.

d) Świat zwierzęcy

Okolicznie występująca zwierzyna to: jelenie, sarny, dziki, zamieszkujące przede wszystkim lasy; zajęce pospolite na terenach bezleśnych; lisy, wiewiórki, normiki w lasach i na otwartej przestrzeni. Rzadziej spotykane są: wydry, nietoperze a okresowo pojawiają się losie. Licznie reprezentowane są ptaki: bocian biały, orlik krzykliwy, kania, dzięcioł zielony. Na siedliskach zawodnionych zlokalizowanych występuje ptactwo wodne: kaczki (cyranka, cyraneczka, krzyżówka) i żurawie. Wiele ptaków znajduje tutaj dogodne miejsca lęgowe.

e) Świat roślinny

Szata roślinna okolic Miłakowa jest bogata i urozmaicona, wiąże się to z lokalnym zróżnicowaniem warunków środowiska, w bezpośrednim sąsiedztwie miejscowości występują zwarte kompleksy leśne. Lasy otaczające miejscowość administracyjnie należą do Nadleśnictwa Młynary. Głównymi gatunkami lasotwórczymi są: buk zwyczajny, dąb szypułkowy, sosna zwyczajna, brzoza brodawkowata, olsza czarna, lipa drobnolistna, świerk pospolity.

Ważną rolę w systemie ekologicznym Miłakowa spełnia roślinność nieleśna, czyli zieleń śródpolna, zieleń przyzagrodowa oraz przydrożna. W otwartym krajobrazie miejscowości pełni ona nie tylko funkcję krajobrazowo-estetyczną, ale także ekologiczną, korzystnie wpływając na mikroklimat oraz walory użytkowe środowiska rolniczego.

W zadrzewieniach przeważają takie gatunki jak jarzębina, topole, wierzby, lipy, kasztanowce, jesiony oraz olsze czarne. Do najcenniejszych gatunków roślin z grupy chronionych należą między innymi storczyki, widłaki, konwalia majowa.

f) Lasy, rezerwat i pomniki przyrody

Lasy w całej Gminie Miłakowo zajmują 3 025 ha, co stanowi 19 % ogólnej powierzchni gminy. Lesistość gminy jest więc niższa niż średnia w województwie, która wynosi - 29,2 %. Większość kompleksów leśnych oraz jezior na terenie gminy stanowi obszar chronionego krajobrazu.

W gminie Miłakowo znajduje się:

- Rezerwat przyrody: Ostoja bobrów na rzece Pasłęce
- oraz 46 pomników przyrody

Obszary objęte siecią Natura 2000 - przez gminę przebiega Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Dolina Pasłęki” obejmująca obszar o powierzchni 19405,9 ha (w gminie obejmuje 1237 ha).

Obszary Chronionego Krajobrazu (OCHK):

- OCHK Doliny Pasłęki
- OCHK Narieński.

3.2. Dziedzictwo kulturowe

Dziedzictwo kulturowe to zasób rzeczy nieruchomych i ruchomych wraz ze związanymi z nim wartościami duchowymi, zjawiskami historycznymi i obyczajowymi, uznawany za godny ochrony prawnej oraz przekazania następnym pokoleniom, mający znaczenie dla tożsamości i ciągłości rozwoju społecznego i kulturalnego, upamiętniania wydarzeń historycznych, kultywowania poczucia piękna i wspólnoty cywilizacyjnej. W skład dziedzictwa kulturowego wchodzi zatem zabytki nieruchome

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

i ruchome oraz dziedzictwo niematerialne przekazywane przede wszystkim za pomocą przekazu ustnego i tradycji.

Najważniejszymi zabytkami gminy są obiekty wpisane do rejestru zabytków prowadzonego przez Warmińsko-Mazurskiego Konserwatora Zabytków w Olsztynie. Najwięcej takich obiektów znajduje się w samym Miłakowie, w tym m.in:

✓ Kościół p.w. Św. Elżbiety i Św. Wojciecha

Kościół gotycki wybudowany w l. 1325-50. Odnawiany w l. 1489-90. Kościół kilkakrotnie od 1538 r. przechodził z rąk protestantów do katolików i odwrotnie (1606 - katolicki, 1660 - luterński, 1812 - katolicki). W 1813 r. pożar zniszczył wnętrze i część wieży. Odbudowany w l. 1814-20. Ponownie zniszczony w 1945 r. odbudowany w l. 1947-54. Kościół wzniesiony z czerwonej cegły na planie prostokąta, z masywną wieżą od zachodu. Bryła główna budynku otynkowana. Wnętrze podzielone na trzy nawy przez dwa rzędy drewnianych kolumn. Nad nawami bocznymi empory. W wyposażeniu wielki neogotycki ołtarz, organy w neobarokowym prospekcie, świeczniki i lampy z XIX w.

Fot. 6. Kościół p.w. Św. Elżbiety i Św. Wojciecha

✓ Kościół p.w. Św. Krzyża

Kościół w stylu neogotyckim zbudowano w l. 1860-63. W 1873 na wieży zawieszono trzy dzwony. W roku 1894 wykonano boczne ołtarze. Zbudowany z czerwonej cegły na planie wydłużonego prostokąta, ujęty w cztery narożne, ośmioboczne wieżyczki. Podczas działań I wojny światowej zniszczeniu uległ dach. W 1922 r. odbudowano dach i zawieszono nowe trzy dzwony. W 1945 r. zniszczeniu uległa wieża i połowa dachu. W 1946 r. rozpoczęto stopniowy remont kościoła. We wnętrzu neogotyckie ołtarze i XIX-wieczne świeczniki. W oknach witraże.

Fot. 7. Kościół p.w. Podwyższenia Krzyża Św.

- ✓ **Fragmenty zabytkowych murów miejskich** - Otaczają stare miasto oraz jego południowo-wschodni narożnik,
- ✓ **Zespół młyna na Miłakówce** - Zbudowany w 1904 r. W przeszłości nazywany od nazwiska właściciela Młynem Koy. Przed wojną funkcjonował tu też tartak. Na rzece, powyżej młyna, znajduje się staw Młyński.
- ✓ **Lapidarium – Pomnik przeciwko wojnie i przemocy** – stworzony w miejscu byłego cmentarza ewangelickiego przy ul. Kaszubskiej, upamiętniający mieszkańców miasta i gminy, w szczególności tych, którzy zginęli w wyniku działań wojennych.

Fot. 8. Lapidarium w Miłakowie

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

Tabela nr 1

Wykaz zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków z terenu miasta Miłakowo

Lp.	ULICA	NUMER	OBIEKT	DATA WPISU	DECYZJA
1.	KATOWICKA	005	DOM	10 MARCA 1987	KL-5340-112/87
2.			CMENTARZ RZYMSKO-KATOLICKI	20 KWIETNIA 1988	KL-5358/44/88
3.	NOWOTKI	014	DOM	10 MARCA 1987	KL—5340-105/87
4.	NOWOTKI	026	DOM	10 MARCA 1987	KL—5340-101/87
5.	NOWOTKI	025	DOM	10 MARCA 1987	KL—5340-102/87
6.	NOWOTKI	017	DOM	10 MARCA 1987	KL—5340-103/87
7.	NOWOTKI	005	WILLA	10 MARCA 1987	KL—5340-114/87
8.	MORAŚKA	008	DOM	10 MARCA 1987	KL—5340-107/87
9.	MORAŚKA	006	DOM	10 MARCA 1987	KL—5340-108/87
10.	NOWOTKI	007	BUDYNEK ŚLUZY	10 MARCA 1987	KL—5340-106/87
11.	KATOWICKA	007A 007B	DOM	10 MARCA 1987	KL—5340-111/87
12.	KOPERNIKA		WIEŻA CIŚNIENI	10 MARCA 1987	KL—5340-115/87
13.	KATOWICKA	003	DOM	10 MARCA 1987	KL—5340-113/87
14.	KOŚCIELNA	004	DOM (PLEBANIA)	10 MARCA 1987	KL—5340-109/87
15.			KOŚCIÓŁ PODWYŻSZENIA KRZYŻA Św.	10 MARCA 1987	KL—5340-118/87
16.	ŚWIERCZEWSKIEGO	006	DOM	20 MAJA 1968	-
17.			KOŚCIÓŁ Św. ELŻBIETY TURYSKIEJ I Św. WOJCIECHA Z FRAGMENTAMI WYPOSAŻENIA WNEŹRZA	11 MARCA 1957	L.KL.IV-113/57
18.			FRAGMENTY MURÓW PRZYZIEMIA ZAMKU	27 CZERWCA 1961	-
19.			UKŁAD URBANISTYCZNY	9 WRZEŚNIA 1960	-
20.			MURY OBRONNE	4 MAJA 1959	-
21.	KATOWICKA	009	DOM	10 MARCA 1987	KL-5340-110/87
22.	KONOPNICKIEJ	008	DOM MIESZKALNY	9 WRZEŚNIA 1960	-
23.	KATOWICKA	004	DOM MIESZKALNY	9 WRZEŚNIA 1960	-
24.	WARSZAWSKA	003	DOM MIESZKALNY	9 WRZEŚNIA 1960	-
25.	ŚWIERCZEWSKIEGO	010	DOM MIESZKALNY	9 WRZEŚNIA 1960	-
26.	ŚWIERCZEWSKIEGO	008	DOM MIESZKALNY	9 WRZEŚNIA 1960	-
27.	ŚWIERCZEWSKIEGO	004	DOM MIESZKALNY	9 WRZEŚNIA 1960	-
28.	MORAŚKA	009	DOM MIESZKALNY	9 WRZEŚNIA 1960	-
29.	MORAŚKA	060	DOM MIESZKALNY	9 WRZEŚNIA 1960	-
30.	MORAŚKA	003	DOM MIESZKALNY	9 WRZEŚNIA 1960	-
31.	NOWOTKI	016	DOM	10 MARCA 1987	KL-5340-104/87
32.	KOŚCIELNA	006	DOM MIESZKALNY	9 WRZEŚNIA 1960	-
33.	KATOWICKA	007	DOM MIESZKALNY	9 WRZEŚNIA 1960	-
34.	KONOPNICKIEJ	006	DOM MIESZKALNY	9 WRZEŚNIA 1960	-
35.	MŁYŃSKA		ZESPÓŁ MŁYNA	25 LUTEGO 1997	PSOZ.IZN-5340/38/91
36.	ŚWIERCZEWSKIEGO	018	DOM	16 GRUDNIA 1991	PSOZ.IZN-5340/38/91
37.	KASZUBSKA		CMENTARZ EWANGELICKI	20 KWIETNIA 1988	KL 5358/43/88
38.	KASZUBSKA		CMENTARZ ŻYDOWSKI	20 KWIETNIA 1988	KL 5358/42/88
39.	OKRĘŻNA	009	DOM	10 MARCA 1987	KL 5340-117/87
40.	OKRĘŻNA	005	DOM	10 MARCA 1987	KL 5340-100/87
41.	BEMA	001	DOM	10 MARCA 1987	KL 5340-116/87
42.	MORAŚKA	001	DOM MIESZKALNY	9 WRZEŚNIA 1960	-

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

3.3. Infrastruktura techniczna

Podstawą działań związanych z użytkowaniem przestrzeni gminy i miasta jest dążenie do zachowania równowagi pomiędzy elementami naturalnymi środowiska a wytworami działalności ludzkiej.

Stan systemu komunikacji

Istniejący układ komunikacyjny gminy Miłakowo jest słabo rozwinięty. Gmina nie leży na żadnym z głównych szlaków komunikacyjnych kraju i województwa. Brak linii kolejowej utrudnia dostępność komunikacyjną w powiązaniach zewnętrznych. Powiązania wewnętrzne umożliwiają dostępność poprzez układ drogowy wszystkim wsiom, zróżnicowana jest tylko ich jakość.

Istotnymi problemami w zakresie drogownictwa na terenie miasta, gminy i całego regionu są wysoki stopień degradacji technicznej infrastruktury, rosnący ruch kołowy, zmniejszające się bezpieczeństwo na drogach oraz znaczne ograniczenie środków finansowych samorządu regionalnego i lokalnego na inwestycje w omawianej sferze. Przez Miłakowo przebiegają dwie drogi wojewódzkie: nr 528 – Morąg-Miłakowo-Orneta i nr 593 Miłakowo-Dobre Miasto oraz drogi powiatowe: nr 1162 N Miłakowo-Gudniki; 1201 N Miłakowo – Bieniasze - Nieglawki. Większość na terenie miasta stanowią drogi należące do gminy (ich wykaz zamieszczono w tabeli nr 2).

Fot. 9. Wjazd do Miłakowa od północnego zachodu – droga powiatowa nr 1162 N

Tabela nr 2

Wykaz dróg/ulic na terenie miasta Miłakowo

Lp.	NUMER DROGI	PRZEBIEG DROGI	DŁUGOŚĆ [m]
1	151010	Miłakowo – droga powiatowa nr 1199 N (Książnik kol.)	1528,84
2	151501 N	Miłakowo- ul. Bema	111
3	151502 N	Miłakowo- ul. Chopina	593
4	1162 N	Miłakowo-ul. Daszyńskiego	1500
5	151503 N	Miłakowo- ul. Dworcowa	649
6	151504 N	Miłakowo- ul. Jagiełły	118
7	151505 N	Miłakowo- ul. Kajki	43
8	151506 N	Miłakowo- ul. Kaszubska	591
9	151507 N	Miłakowo- ul. Katowicka	62
10	151508 N	Miłakowo- ul. Kilińskiego	148

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

11	151509 N	Miłakowo- ul. Kołłątaja	189
12	151510 N	Miłakowo- ul. Konopnickiej	132
13	151511 N	Miłakowo- ul. Kościelna	167
14	151512 N	Miłakowo- ul. Kościuszki	452
15	151513 N	Miłakowo- ul. Mazowiecka	506
16	151514 N	Miłakowo- ul. Mickiewicza	627
17	151515 N	Miłakowo-ul. Młyńska	381
18	151516 N	Miłakowo- ul. Morąska	226
19	151517 N	Miłakowo- ul. Mostowa	126
20	151518 N	Miłakowo- ul. Okrężna	266
20	151519 N	Miłakowo- ul. Orzeszkowej	210
21	151520 N	Miłakowo- ul. Osiedle XXX-lecia	450
22	151521 N	Miłakowo- ul. Poznańska	98
23	151522 N	Miłakowo- ul. Prusa	386
24	151523 N	Miłakowo- ul. Słoneczny Stok	95
25	151524 N	Miłakowo- ul. Ojca Wł. Włodyki	180
26	151525 N	Miłakowo- ul. Szkolna	242
27	151526N	Miłakowo- ul. Lipowa	232

Źródło i opracowanie: Referat Gospodarki Terenowej - Urząd Miasta i Gminy Miłakowo

W Miłakowie działa linia PKS, są również przewoźnicy prywatni. Najbardziej popularne kierunki to Olsztyn znajdujący się w odległości 50 km od Miłakowa oraz Morąg – 14 km. Znaczna część mieszkańców posiada obecnie własne środki transportu.

Gospodarka wodno – ściekowa

Na terenie gminy Miłakowo funkcjonują 3 wodociągi grupowe. Wodociąg nr 1 – Miłakowo zaopatrujące w wodę miejscowości Miłakowo, Warkały, Warny, Polkajny i Pityny. Na terenie miasta praktycznie 100% gospodarstw domowych jest podłączonych do sieci wodociągowej.

Systemem kanalizacji zbiorczej jest z kolei objęte 70% gospodarstw. Sieć kanalizacyjna wymaga rozbudowy i modernizacji (m.in. poprzez rozdzielenie wód opadowych i burzowych od ścieków komunalnych). Nieczystości odprowadzane są do mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w Miłakowie o przepustowości 600 m³/d. Mając na względzie strategiczny rozwój miasta i gminy, funkcjonująca oczyszczalnia powinna zostać zmodernizowana a jej przepustowość zwiększona.

Gazyfikacja

W roku 1999 rozpoczęto gazyfikację gminy. Wybudowano magistralę gazową wysokiego ciśnienia. Przebiega ona ze wschodu na zachód gminy, jej długość wynosi 12 km. W rejonie miejscowości Mysłaki od głównej magistrali gazowej wykonano przyłącza doprowadzające gaz do stacji wysokiego ciśnienia o przepustowości Q = 4000 nm³/h, która zasila odbiorców z gminy.

Zaopatrzenie w ciepło

Wiodącym źródłem energii do ogrzewania pomieszczeń oraz przygotowania ciepłej wody jest gaz ziemny oraz prąd elektryczny, choć ciągle znaczącym źródłem energii jest węgiel i drewno. Miłakowska ciepłownia dostarczająca energię dla osiedla XXX – lecia oraz Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w roku 2008 przestała istnieć z powodu znacznego zmniejszenia liczby odbiorców. Obecnie zarówno

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

bloki na osiedlu XXX – lecia, budynki Zespołu Szkolno – Przedszkolnego oraz osiedla domków jednorodzinnych korzystają z indywidualnych systemów grzewczych.

Elektryfikacja i oświetlenie dróg

W zachodniej części Miłakowa znajduje się GPZ 110/15kV. Zasilany jest on linią o napięciu 110 kV prowadzącą z Morąga. Linie energetyczne są w dobrym stanie technicznym i zapewniają pełne pokrycie potrzeb na energię elektryczną w całej gminie. Miłakowo jest stosunkowo dobrze oświetlone.

Gospodarka odpadami

Zasady utrzymania czystości i porządku na terenie całej gminy reguluje uchwała Rady Miejskiej w Miłakowie. Gospodarka odpadami jest prowadzona zgodnie z zasadami zapobiegania powstawaniu odpadów i minimalizacji ich ilości. Gmina nie posiada własnego wysypiska odpadów. Od czerwca 2007 r. gmina należy do Związku Gmin Regionu Ostródzko-łławskiego „Czyste Środowisko” i korzysta z wysypiska śmieci w Rudnie koło Ostródy. Odpady stałe gromadzone są przez mieszkańców w pojemnikach. Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych s-ka z o.o. z Ostródy wywozi śmieci na wysypisko w Rudnie, natomiast drugi odbiorca Przedsiębiorstwo Oczyszczania sp. z o.o. z Morąga wywozi śmieci na wysypisko śmieci w Zbożnem k/ Morąga.. W Miłakowie od czerwca 2007 wprowadzono selektywną zbiórkę śmieci – na początek zainstalowano pojemniki na plastik. Selektywna zbiórka śmieci powinna zostać poszerzona o szkło, papier i aluminium.

Sieć telekomunikacyjna

Teoretycznie wszyscy mieszkańcy miejscowości mają możliwość podłączenia się do sieci telekomunikacyjnej. Miłakowo obsługiwane jest przez Rejon Telekomunikacji Polskiej SA w Ostródzie. Zdecydowana większość mieszkańców posiada telefony komórkowe oraz możliwość dostępu do Internetu (prywatnie albo w miejscach publicznych, np. kafejka internetowa w Miłakowskim Domu Kultury). Od grudnia 2007 r. funkcjonuje ponadto darmowy, publiczny punkt dostępu do Internetu – tzw. hotspot.

3.4. Gospodarka i rolnictwo

Działalność gospodarcza

Przedsiębiorczość w gminie koncentruje się w Miłakowie, w którym zlokalizowane są punkty handlowo-usługowe (m.in. sklepy spożywcze i przemysłowe, zakłady fryzjerskie, solarium, pralnia chemiczna, zakład ślusarski, zakład stolarski, kamieniarski, warsztaty samochodowe, piekarnie), zakłady produkcyjne (zakład produkcji przędzy lnianej, młyn), poczta, bank, baza gastronomiczna i noclegowa. Porównanie rozwoju przedsiębiorczości na terenie miasta i gminy prezentuje tabela nr 3

Tabela 3. Podmioty gospodarcze na terenie miasta i gminy - opracowanie własne na podstawie danych

GUS

SEKTOR	2003	2005	2007	2008
	miasto	miasto	miasto	miasto
PUBLICZNY	26	28	28	28
PRYWATNY	189	193	190	212
w tym:				
osoby fiz. prowadzące działalność gosp.	130	132	131	207
spółki handlowe	12	10	10	5
OGÓŁEM	215	221	218	240

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

Biorąc pod uwagę zasoby miasta i gminy, jej walory krajobrazowe i środowiskowe, nowe podmioty gospodarcze powstające na terenie gminy powinny być związane z usługami i turystyką (wypełniając zwłaszcza lukę w dostępności bazy noclegowej i gastronomicznej). Rozwój działalności gospodarczej obok wzrostu lokalnej aktywności wpływa na zwiększenie dochodów uzyskiwanych z podatku od nieruchomości i pośrednio z udziałów w podatku od dochodów osobistych. Należałoby więc w najbliższych latach położyć większy nacisk na stworzenie odpowiednich warunków dla rozwoju działalności gospodarczej, głównie małych i średnich przedsiębiorstw.

Rysunek 1.

Podmioty gospodarcze wg branż

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Rolnictwo

Mieszkańcy Miłakowa zajmują się również rolnictwem. Przeciętna powierzchnia ich gospodarstw rolnych wynosi 11,83 ha. Przeważają gospodarstwa małe 1 – 5 ha. Znaczna część produkcji zorientowana jest na samozaopatrzenie rodzin rolników, chociaż systematycznie wzrasta też poziom produkcji towarowej i produkcji wykorzystywanej do żywienia turystów.

Tabela 4. Gospodarstwa rolne na terenie Miłakowa

Miejscowość	Liczba mieszkańców	Ilość gospodarstw	Powierzchnia ogólna w ha	Średnia pow. gospodarstwa
Miłakowo	2715	50	591,76	11,83

Wskaźnik waloryzacji (uwzględnia jakość gleb, rzeźbę terenu, stosunki wodne i klimat) gminy Miłakowo należy do wyższych w województwie warmińsko-mazurskim. Średni wskaźnik w województwie wynosi 65,3 a w gminie Miłakowo 72,6 pkt. Stwarza to wysoką wartość rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

3.5. Infrastruktura społeczna.

W pewnym uproszczeniu można powiedzieć, iż infrastruktura społeczna to zespół urządzeń publicznych zaspokajających potrzeby socjalne, oświatowe i kulturalne ludności (np. szkoły, obiekty kulturalne), zaś infrastruktura turystyczna to wszelkiego rodzaju obiekty oraz urządzenia służące przyjeżdżającym na dany obszar turystom – w zakresie potrzeb związanych z bierną oraz aktywną turystyką.

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

W poniższym rozdziale znajduje się również charakterystyka instytucji świadczących ważne usługi społeczne oraz opis miejsc.

Oświata

Gmina prowadzi **Zespół Szkolno – Przedszkolny im. Jana Pawła II w Miłakowie** w skład którego wchodzi Przedszkole (5 oddziałów w tym trzy oddziały „zerówki”) do którego uczęszcza 114 przedszkolaków, Szkoła Podstawowa oraz Gimnazjum, **Szkołę Podstawową w Boguchwałach**. Stan techniczny bazy do nauczania, którą dysponują placówki oświatowe, nie jest w pełni zadowalający, jednakże szkoły i przedszkole są na bieżąco modernizowane.

Budynek Zespołu Szkolno - Przedszkolnego w trakcie realizacji I etapu termomodernizacji został w całości ocieplony, wymieniono stolarkę okienną. Doinwestowania wymaga wnętrze budynku. Niezbędny będzie zakup nowego wyposażenia sal (zwłaszcza szafki oraz stoliki i krzeselka). Uzupełnienia wymaga poza tym wyposażenie placu zabaw (nowe zabawki dla dzieci).

Zespół Szkolno - Przedszkolny, do którego uczęszcza 680 uczniów (ponad 50% to dzieci i młodzież dojeżdżająca z okolic Miłakowa - od 2 do 12 km), posiada dobre warunki realizacji zadań wynikających ze swojego Statutu. Budynek jest przestronny. Wokół szkoły znajdują się boiska oraz duży teren zielony. Szkoła posiada stołówkę, halę sportową, salę gimnastyczną, siłownię, salę do fitnessu, dwie pracownie komputerowe, salę konferencyjną, pracownię do nauczania języków obcych, bibliotekę wraz z czytelnią, w której znajduje się centrum informatyczne

Z placówek znaczenia ponadlokalnego w Miłakowie zlokalizowany jest **Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy** będący jednostką organizacyjną Powiatu Ostródzkiego. Składa się ze szkoły podstawowej (4 oddziały), do której uczęszcza 20 uczniów, gimnazjum (4 oddziały i 40 ucz.), zasadniczej szkoły zawodowej – 41 uczniów w 4 oddziałach (3 ZSZ + 1 szkoła przysposabiająca do pracy) oraz Internatu. W SOSW pobierają naukę dzieci z upośledzeniem umysłowym stopnia lekkiego.

Kultura

Funkcje kulturalne na terenie miasta i gminy pełni **Miłakowski Dom Kultury** (wraz z działającymi przy nim Bibliotekami Publicznymi w Miłakowie oraz filia w Boguchwałach). Placówka ma na celu pozyskiwanie i zachęcanie społeczności z gminy do uczestnictwa w życiu kulturalno-artystycznym. Biorąc pod uwagę zainteresowania i potrzeby mieszkańców, na przestrzeni roku MDK jest organizatorem i współorganizatorem około trzydziestu imprez (różnego rodzaju festynów, konkursów, wystaw zabaw, itp.) Praca i działalność MDK to również stałe formy działalności ukierunkowane na pracę z dziećmi, młodzieżą w ramach edukacji kulturalnej. Dom Kultury dba również o podtrzymanie tradycji regionalnych kultywowanych na naszym terenie. Dumą MDK jest zespół folklorystyczny „Warmianki”, który uczestniczy w różnego rodzaju konkursach i festiwalach często zdobywając nagrody i wyróżnienia. MDK promuje społeczną aktywność na terenie miasta, powiatu i województwa, to także miejsce, w którym odbywają się uroczystości miejskie z okazji świąt państwowych i rocznic, wszelkie spotkania, zebrania mieszkańców, kiermasze, pokazy, itp.

W Domu Kultury odbywa się wiele zajęć integrujących społeczność lokalną:

Zajęcia taneczne są realizowane od września do czerwca i odbywają się raz w tygodniu. Podczas tych zajęć odkrywane są naturalne zdolności ruchowe. Jednocześnie wykorzystywana jest naturalna skłonność dzieci do zabawy, podczas której wprowadzane są kroki taneczne. Należy też pamiętać, że taniec ma doskonały wpływ na zdrowie. Rozwija koordynację ruchową, kształtuje prawidłową sylwetkę (zapobiega skrzywieniom kręgosłupa, wzmacnia mięśnie grzbietu, przeciwdziała płaskostopiu), dziewczynkom dodaje gracji, chłopców uczy zachowań dżentelmeńskich

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

Zajęcia teatralne „...Bo teatr jest po to, by wszystko było inne niż dotąd...”

Grupa teatralna "Zygzaki" istnieje od 2002 r. przy Miłakowskim Domu Kultury. Opiekunem jest instruktor Agnieszka Ratajczak. Grupa w chwili obecnej liczy 13 osób i składa się z uczniów w wieku 9-14 lat, którzy spotykając się wspólnie tworzą spektakle o różnej tematyce. Uczestnicy zajęć bawiąc się jednocześnie zdobywają doświadczenie sceniczne i przy tym spędzają miło czas w przyjacielskim gronie. Poprzez sztukę młodzież ma możliwość wyzbycia się kompleksów i przełamania barier strachu. Tu też zdobywa poczucie własnej wartości, nabywa swobodę i otwartość w kontaktach z ludźmi oraz doskonałą poprawną polszczyznę.

Koło rękodzielnicze - Działa w Miłakowskim Domu Kultury od 1990 roku pod kierunkiem instruktora Grażyny Mikulań. Głównym celem działalności koła jest rozwój wyobraźni artystycznej, doskonalenie umiejętności manualnych oraz poznawanie tradycji różnych regionów. Na zajęciach dzieci poznają technikę splotów makramy, malowania na szkłe, modelowania w masie solnej, wykonywania kwiatów z bibuły itp.

Koło Plastyczne działające w Miłakowskim Domu Kultury ma już swoją kilkunastoletnią tradycję. Opiekunem grupy jest instruktor plastyki – Dorota Kur. Uczestnikami zajęć są dzieci i młodzież w wieku szkolnym. Grupa liczy 12-15 osób. Dzieci i młodzież bardzo chętnie spędzają tu wolne chwile ucząc się różnych technik malarskich. Uczestnicy koła często wykonują elementy do dekoracji, które powstają przy okazji różnych imprez w MDK.

Zespół Warmianki

Historia zespołu sięga lat 70-tych. Wówczas kierownikiem zespołu był Tadeusz Suliński. Członkami zespołu byli reprezentanci różnych pokoleń, różnych zawodów i grup społecznych. Ciekawy program artystyczny, pełne werwy tańce i barwne stroje regionalne zyskały mu ogromną sympatię w wielu miejscowościach naszego regionu i poza nim. W marcu 1974 r. zespół zajął I miejsce w Wojewódzkim Przeglądzie Zespołów Artystycznych i uzyskał Nagrodę Specjalną Polskiego Radia w Olsztynie za popularyzację folkloru muzycznego Warmii i Mazur. Zespół gościł na Wielkim Festynie Folklorystycznym w Skansenie w Olsztynku, na Dożynkach Chmielowych w Krasnymstawie i na Centralnych Dożynkach w Olsztynie. Po połowie lat 70-tych zaprzestał działalności na kilkanaście lat, ale w roku 1996 byłe członkinie zespołu postanowiły reaktywować grupę. I tak w 1996 roku zespół przyjął nazwę „Warmianki” i prężnie się rozwija. W skład zespołu wchodzi 21 osób (17 pań i 4 panów). „Warmianki” , to zespół który uświetnia wiele imprez, organizowanych na szczeblu lokalnym, powiatowym, wojewódzkim. Zapraszany jest do szkół, przedszkoli, ośrodków wypoczynkowych, na przeróżne festyny, uroczystości dożynkowe. Wielobarwne i oryginalne stroje warmińskie przyciągają uwagę i serca ludzi.

Repertuar: pieśni ludowe, obrzędowe, biesiadne, patriotyczne, kolędy i pastoralki

Instrumentarium zespołu stanowią: akordeon, diabelskie skrzypce, tamburino, skrzypce, bębenek, kontrabas.

Mieszkańcy miejscowości podkreślają chęć wspólnego organizowania w ciągu całego roku imprez sportowo- rekreacyjnych, brak jest jednak odpowiedniej infrastruktury niezbędnej do ich organizacji.

Poczta, posterunek policji, straż pożarna

Na terenie gminy Miłakowo funkcjonuje jedna placówka pocztowa zlokalizowana w mieście oraz punkt pocztowy w Boguchwałach, które zaspokajają potrzeby mieszkańców całej gminy. Bezpieczeństwem mieszkańców zajmuje się dzielnicowy zatrudniony w Posterunku Policji w Miłakowie, mł. asp. Jarosław Ozga. Bezpieczeństwa pożarowego mieszkańców strzeże jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej (więcej na temat funkcjonowania OSP w rozdziale 2.6 Potencjał społeczny).

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

Charakterystyka służby zdrowia

Opieka zdrowotna w miejscowości Miłakowo zapewniana jest przez dwa Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej (lekarze podstawowej opieki zdrowotnej pierwszego kontaktu) oraz dwa Kontraktowe Gabinety Stomatologiczne funkcjonujące w mieście. Poza tym działa jedna apteka. Stan opieki lekarskiej i dostęp do podstawowych usług medycznych na terenie Miłakowa jest dobry. W bardzo ograniczonym zakresie dostępne są natomiast usługi specjalistyczne (głównie jednorazowe akcje - brak stałych porad).

3.6. Obiekty i tereny.

Szlaki turystyczne

Przez gminę przebiega **SZLAK FRANCISZKAŃSKI**, który prowadzi po zabytkach architektury sakralnej (klasztornej i kościelnej) oraz przez miejsca współczesnego kultu religijnego. Jego przewodnią ideą jest pokazanie dziedzictwa kultury materialnej i duchowej regionów, przez które szlak przebiega.

Region szlaku: Ziemia Dobrzyńska, Ziemia Chełmińska, Pomezania, Warmia, Mazowsze, Kujawy.
Przebieg szlaku: Skępe – Lipno – Obory – Trutowo – Toruń – Golub-Dobrzyń – Wąbrzeźno – Rywałd – Szynwałd – Kamieniec – Zalewo – **Miłakowo** – Orneta – Lidzbark – Stoczek Klasztorny – Św. Lipka – Tłukowo – Barczewo – Barczewko – Jankowo – Wrzesina – Gietrzwałd – Lubawa – Szczutowo – Żuromin – Sierpc – Bożewo – Płock – Murzyno – Włocławek.

Szlaki rowerowe:

- ◆ "siedziba kamery": Morąg - Dury - Żabi Róg - Boguchwały - Książnik - Miłakowo - Niebrzydowo Wielkie – Morąg. Długość: około 36 km
- ◆ czerwony "Narie": Morąg - Bogaczewo - Gulbity - Niebrzydowo Wielkie - Naryjski Młyn - Roje - Ponary - Boguchwały - Wilnowo - Lusajny Małe - Kretowiny - Piłąg - Dury – Morąg. Długość: ok. 40 km
- ◆ „żółty”. Miłakowo – Książnik – Ponary – Roje – Bolity Stare – Warkały – Miłakowo. Długość szlaku 20,6 km,
- ◆ „zielony”. Miłakowo – Henrykowo – Warkały – Warkałki – Stabuniki – Warkałki – Gilginia – Gudniki – Rożnowo – Miejski Dwór – Miłakowo. Długość szlaku 20,9 km.

Fot. 10. Boisko na osiedlu XXX-lecia

Baza sportowo-rekreacyjna

Na terenie Miłakowa baza rekreacyjno-sportowa jest dość słabo rozwinięta. Istniejące przy Zespole Szkół dwie hale sportowe, boisko piłkarskie oraz korty tenisowe służą głównie potrzebom młodzieży

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

Fot. 11. Boisko na osiedlu XXX-lecia małomiasteczkowej rzeczywistości, w której mieszkańcy mają utrudniony dostęp do infrastruktury społecznej i dóbr kultury.

Podobnie rzecz się ma z dwoma boiskami o pow. asfaltowej (do piłki nożnej i siatkowej) obok placu zabaw na Os. XXX-lecia. Cały obiekt wymaga odbudowy. Zakres prac powinien objąć wyrównanie terenu, zakup i montaż nowoczesnych i bezpiecznych urządzeń zabawowych dla dzieci (piaskownica, zjeżdżalnia, huśtawki, równoważnia, karuzela, itp.), ogrodzenie placu zabaw, zakup i montaż elementów dodatkowych (ławeczki drewniane, kosze na śmieci), położenie nowej nawierzchni boisk, montaż bramek oraz ławeczek dla kibiców. Odnowiony obiekt sportowo-rekreacyjny na Osiedlu XXX-lecia mógłby stać się w przyszłości miejscem młodzieżowych zajęć sportowych oraz organizacji rozgrywek w piłkę nożną.

Park miejski

Niegdyś funkcjonujący jako miejsce masowych imprez społeczno-kulturalnych oraz spotkań integrujących lokalną społeczność, park miejski w Miłakowie obecnie stanowi teren niewykorzystany, zaniedbany, zarastający krzakami (jak pokazują poniższe zdjęcia).

Fot. 12,13. Park miejski w Miłakowie

W opinii mieszkańców Miłakowa, odnowiony teren parku – zgodnie z jego dawnym przeznaczeniem – powinien spełniać funkcje sportowo-rekreacyjne oraz społeczno-kulturowe (budowa sceny na potrzeby organizacji imprez integracyjnych).

Parkingi.

Znaczne utrudnienie w swobodnym poruszaniu się po mieście stanowią braki parkingów dla samochodów osobowych w miejscach publicznych m.in. obok ośrodka zdrowia czy w centrum miasta. Miejsca, które w obecnej chwili stanowią miejsca postojowe nie są przystosowane do parkowania samochodów.

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

Fot. 14,15. Parking przy ulicy Świerczewskiego.

Schody

W Miłakowskiej architekturze centrum miasta można zauważyć odkryte schody – trakt pieszy łączący centrum miasta z niższymi partiami Miłakowa, gdzie znajduje się Posterunek Policji, Bank i Poczta. Połączenie to stanowi niezmiernie interesujący element architektury Miłakowa oraz stwarza mieszkańcom możliwości szybkiego poruszania się po mieście. Niestety obecny stan techniczny schodów nie pozwala mieszkańcom ani turystom na swobodne korzystanie ze schodów.

Fot. 16,17. Trakt pieszy – schody przy ulicy Młyńskiej.

3.7. Kapitał społeczny i ludzki

Według danych Urzędu Miejskiego, w gminie Miłakowo na koniec 2008 r. zamieszkiwało 5926 mieszkańców, w tym 2982 mężczyzn i 2944 kobiet. Ludność skupia się w 33 miejscowościach (podzielonych na 18 sołectw, miasto stanowi w całości odrębną jednostką pomocniczą), z których najludniejsze to Miłakowo, Boguchwały oraz Książnik. Wskaźnik urbanizacji, czyli udział ludności miejskiej w liczbie ludności ogółem, w latach 2000-2008 utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Miasto Miłakowo w dniu 31 grudnia 2008 roku liczyło 2742 mieszkańców, co stanowiło niemal 46,27% ogółu mieszkańców gminy. Gęstość zaludnienia gminy wynosi 37,19 osób/km².

Dane ewidencji ludności Urzędu Miejskiego w Miłakowie za okres ostatnich 6 lat (ujmują również pobyt czasowy osób), pokazują stały spadek liczby ludności miasta, wynikający z ruchu naturalnego (urodzenie i zgony), ale także silnych migracji zewnętrznych w poszukiwaniu pracy i lepszych perspektyw życiowych, dot. zwłaszcza ludzi młodych.

Liczba 5. Ludność miasta w latach 2002-2008

ROK	LICZBA OSÓB
2002	2772
2003	2763
2004	2764

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

2005	2742
2006	2747
2007	2714
2008	2742

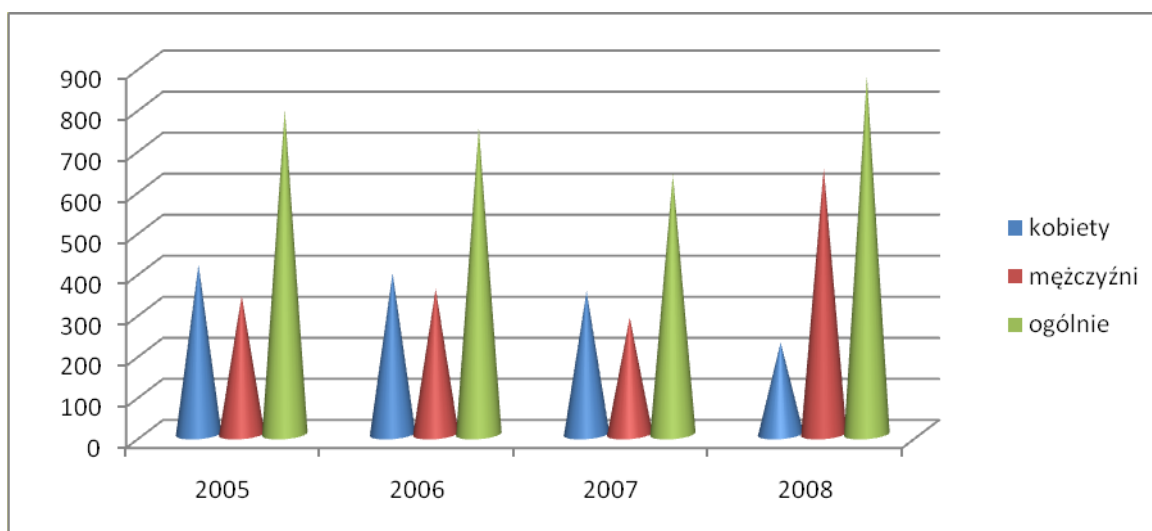
Struktura wieku ekonomicznego jest korzystna. Jak widać na poniższym rysunku, dominuje grupa osób w wieku produkcyjnym (18-60 lat kobiety i 18-65 lat mężczyźni), zaś liczba dzieci i młodzieży przeważa nad liczbą osób starszych. Trzeba jednak nadmienić, że obserwowany obecnie i spodziewany w przyszłości jest stały wzrost liczby osób w wieku emerytalnym (zjawisko „starzenia się społeczeństwa”).

Rysunek nr 2
Struktura wieku wg podstawowych grup funkcjonalnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z UM Miłakowo

Niepokojącym zjawiskiem jest wzrost bezrobocia na terenie miasta i gminy, który w ostatnich pięciu latach spadał do blisko 40 % (z poziomu 999 do 632 osób.) a obecnie w stosunku do roku 2007 wzrósł o 37,81 %. Tendencje te prezentuje wykres poniżej.

Wykres 1. Bezrobocie w Gminie Miłakowo w latach 2005-2008

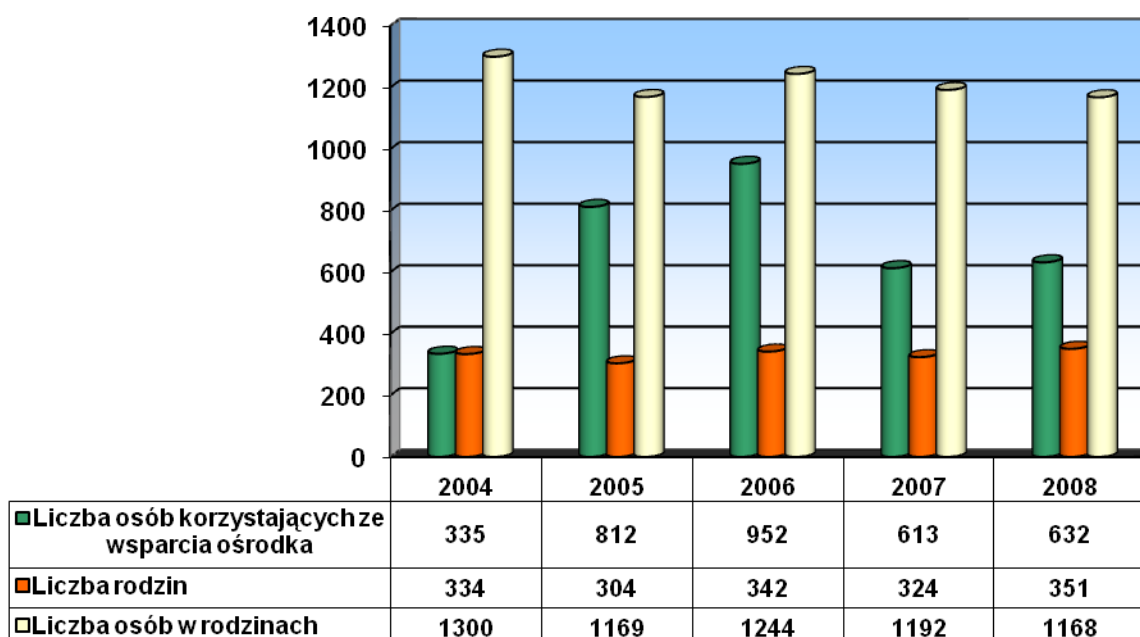
Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

Opieka społeczna

Spoleczno-ekonomiczne różnicowanie się społeczeństwa wywołuje wzrost zapotrzebowania na usługi opiekuńcze. Wzrost wydatków na opiekę społeczną wynika nie tylko z ubóstwa. Funkcjonują również programy rządowe, mające na celu ochronę poziomu życia rodzin. Uwarunkowania ustawowe przesunęły pewne grupy osób z urzędów pracy, gdzie pobierały zasiłek dla bezrobotnych, do Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej, które obejmują ich gwarantowanymi zasiłkami okresowymi.

Rysunek nr 3. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w latach 2004-2008

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MGOPS

Najczęstszym powodem przyznawania pomocy w formie pieniężnej czy naturze jest obecnie trudna sytuacja materialna rodzin dotkniętych ubóstwem (1170 os. w 2007 r.) i bezrobociem (1053 os.). Dla wielu tych rodzin jest to jedyne źródło utrzymania. Podobnie długotrwała choroba i niepełnosprawność to jedne z ważniejszych przyczyn objęcia pomocą społeczną. Zjawisko to dotyczy w większości osób starszych, przeważnie rencistów i emerytów. Innym zgłaszanym przez GOPS problemem społecznym o trudnych do przewidzenia skutkach, jest uzależnienie się części rodzin korzystających z częstej pomocy i ztracanie własnej aktywności oraz inwencji w rozwiązywaniu trudnych problemów życiowych i ekonomicznych.

Poziom aktywności i organizacji mieszkańców

Aktywność społeczna (obywatelska) to działalność niezarobkowa osób i grup na rzecz otoczenia. Może przejawiać się w spontanicznych akcjach (podpisanie petycji, zorganizowanie protestu), uczestnictwie w wyborach i referendach, pracy wolontarystycznej, członkostwie w organizacjach (partia polityczna, komitet rodzicielski, parafia itp). Stanowi zatem sedno procesu odnowy miejscowości, który nie powinien być procesem narzuconym z góry, ale powinien wynikać z realnego zaangażowania osób, do których jest adresowany.

Spoleczność Miłakowa – brana w całości – nie odznacza się silną aktywnością i jest raczej słabo zintegrowana (patrz: podrozdz. 4.1.2 Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych),

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

a działania podejmowane przez różne podmioty (organizacje) są słabo skoordynowane. Brakuje skutecznej platformy współpracy między nimi.

Poza władzami gminy oraz instytucjami publicznymi (samorządowymi), na terenie Miłakowa ma swą siedzibę 7 organizacji pozarządowych, których działalność świadczy o wzrastającej aktywizacji, świadomości i samoorganizacji lokalnej społeczności. Są to:

- Stowarzyszenie im. Ojca Władysława Włodyki, którego członkowie poprzez swoją działalność pragną w duchu chrześcijańskich wartości nieść pomoc ludziom potrzebującym z terenu Miasta i Gminy Miłakowo,
- Stowarzyszenie Miłakowo 2010, które w swej działalności statutowej deklaruje: popieranie inicjatyw społecznych w zakresie gospodarki, sportu, kultury, turystyki i edukacji społecznej, wspieranie przedsiębiorczości, pomoc osobom niepełnosprawnym, rozwój świadomości obywatelskiej, popieranie działań promujących gminę, pielęgnowanie dziedzictwa kulturowego regionu oraz lokalnych tradycji, utrwalanie tożsamości regionalnej,
- Stowarzyszenie na Rzecz Edukacji i Wspierania Rozwoju Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej, które w swej działalności statutowej deklaruje: propagowanie wiedzy z zakresu rozwoju dziecka niepełnosprawnego, pomoc rodzinom z niepełnosprawnymi dziećmi, wspieranie nauczycieli, opiekunów i specjalistów zajmujących się wychowaniem, opieką i terapią dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, organizowanie pomocy dzieciom pochodzącym z rodzin byłych pracowników PPGR, dbałość o przestrzeganie praw dziecka, w tym niepełnosprawnego,
- Ochotnicza Straż Pożarna, jednostka powstała 15 sierpnia 1946 roku. W 1995 roku jednostka została włączona do krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego. Jednostka liczy 54 czynnych członków, jest jednostką wyróżniającą się w powiecie, województwie i kraju. Jednostka prowadzi takie działania jak: gaszenie pożarów, ratownictwo drogowe, ratownictwo techniczne, ratownictwo wodne oraz ratownictwo medyczne,
- Miejsko-Gminny Klub Sportowy, którego celem jest stworzenie odpowiednich warunków do uprawiania sportu i rekreacji jego członków,
- Uczniowski Klub Sportowy „Tęcza”
- Uczniowski Klub Sportowy „Zawisza”

Ważną rolę odgrywa działalność Parafii Rzymsko-katolickiej w Miłakowie oraz przyparafialnych wspólnot. Na terenie miasta działa również Klub Seniora. Wymienione wyżej organizacje skupiają najbardziej aktywnych mieszkańców.

4. Ocena mocnych i słabych stron Miłakowa

Przedstawiona poniżej lista mocnych i słabych stron miejscowości jest syntezą poszczególnych obszarów życia społeczno-gospodarczego. Pokazuje, które uwarunkowania wewnętrzne i zasoby należycie wykorzystane sprzyjać będą rozwojowi miasta, a które kwestie stanowią słabe strony miejscowości i które nie wyeliminowane utrudniać będą rozwój (ich oddziaływanie należy minimalizować).

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ➤ wysokie walory krajobrazu, przyrodnicze i turystyczne, ➤ bliskość lasów i jezior (jez. Mildzie w granicach administracyjnych miasta),	<ul style="list-style-type: none"> ➤ brak małej architektury, ➤ brak placów zabaw, miejsc spotkań dla mieszkańców, ➤ brak bezpiecznych ciągów pieszych

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

<ul style="list-style-type: none"> ➤ czyste otoczenie i środowisko naturalne, ➤ materialne i niematerialne zasoby historyczne miasta - zabytki, tradycje i zwyczaje ➤ bliskie sąsiedztwo z większymi miastami, ➤ stosunkowo dobrze rozwinięta sieć urządzeń infrastruktury technicznej, która na obecnym etapie nie stanowi głównej bariery rozwoju gospodarczego, ➤ wysoki poziom usług produkcyjnych, handlowych (liczne punkty zaopatrzenia w rzeczy codziennego użytku), administracyjnych, oświatowo-kulturalnych, ➤ dobrze rozwinięta działalność gospodarcza, ➤ sprzyjające warunki do tworzenia gospodarstw agroturystycznych, ➤ siedziba władz gminy oraz placówek oświatowych i kulturalnych ➤ aktywna i otwarta społeczność lokalna, zaangażowanie lokalnych liderów, ➤ tereny do zagospodarowania na cele kulturalne i mieszkalne, ➤ zwiększone zainteresowanie mieszkańców estetyką otoczenia, ➤ wzrastająca średnia długość życia mieszkańców, ➤ nastawienie młodzieży na zdobywanie wykształcenia i podnoszenie kwalifikacji zawodowych. 	<p>(chodników), również w centrum miasta (schody),</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ brak oczyszczalni ścieków spełniającej normy oraz dającej możliwości rozwoju miasta, ➤ zły stan nawierzchni dróg, ➤ brak sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, ➤ niedostateczna baza do rozwoju sportu, zły stan techniczny boisk sportowo – rekreacyjnych, ➤ brak parkingów, ➤ brak odpowiedniej infrastruktury turystycznej (oznakowanie tras, miejsc atrakcyjnych, tablice informacyjne, miejsca wypoczynku w tym nad wodą, mała gastronomia, miejsca noclegowe), ➤ niski stopień bezpieczeństwa mieszkańców (monitoring, oświetlenie uliczne, odpowiedniej bazy OSP), ➤ zły stan termoizolacji budynków oświatowych, ➤ niskie wykształcenie mieszkańców, ➤ wysokie bezrobocie strukturalne, ➤ niski stan zasobności gospodarstw domowych, ➤ odpływ ludzi młodych do większych miast, emigracja mieszkańców w różnym wieku w celach zarobkowych, ➤ mało skuteczna promocja walorów przyrodniczych oraz dziedzictwa kulturowego dla ściągnięcia kapitału zewnętrznego i ruchu turystycznego, wynikająca z ograniczonych możliwości finansowych, ➤ słabo rozwinięta działalność dająca dodatkowe źródła zarobkowania w gospodarstwach rolnych, np. agroturystyka, produkcja zdrowej żywności,
--	---

Dla zagadnienia rozwoju miejscowości istotne są również czynniki zewnętrzne (szanse i zagrożenia), na które mieszkańcy i władze nie mają bezpośredniego wpływu sprawczego, niemniej powinny one zostać uwzględnione w planowanych działaniach. Miasto i Gmina Miłakowo nie jest samoistnym tworem, lecz funkcjonuje w określonym otoczeniu, które tworzą inne jednostki samorządowe i administracja rządowa,

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

przedsiębiorstwa, organizacje pozarządowe oraz grupy nieformalne mieszkańców, ich wzajemne powiązania o charakterze społecznym, ekonomicznym, organizacyjnym czy środowiskowym.

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ➤ możliwość uzyskania środków finansowych, ➤ pozyskanie inwestorów, ➤ promocja walorów miasta, ➤ wspieranie przez państwo inicjatyw lokalnych, ➤ rozwój aktywnej turystyki, ➤ możliwość podnoszenia własnych kwalifikacji przez mieszkańców, ➤ wykorzystanie walorów przyrodniczych w tym dla rozwoju turystyki, ➤ wzrastające zainteresowanie zdrowym stylem życia i czynnym wypoczynkiem, ➤ preferowanie osiedlania się w mniejszych miastach lub w ich okolicy, ➤ rozwój nowych miejsc pracy, ➤ sprzyjająca polityka regionalna, w tym adresowana do rozwoju obszarów wiejskich, ze strony rządu i władz wojewódzkich uczestnictwo w PROW na lata 2007-2013, ➤ zwiększenie się dostępności do kapitałów i środków pomocowych, w tym pochodzących z Unii Europejskiej, ➤ popyt w Polsce i Europie na usługi turystyczne, oparte na zasoby przyrodnicze oraz walory kulturowe, ➤ możliwość korzystania z energii odnawialnej, ➤ wzrastające zainteresowanie zdrowym stylem życia, ➤ wzrost zainteresowania czynnym wypoczynkiem, ➤ istniejące przepisy prawne w odniesieniu do środowiska, ➤ rosące zainteresowanie ochroną środowiska.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Niewystarczające fundusze na dalszy rozwój infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, a także na właściwe zagospodarowanie terenów ważnych dla wizerunku Miłakowa i funkcjonowania jej społeczności, ➤ Wstąpienie do UE (wzrost konkurencyjności, odpływ młodzieży za pracą), ➤ Duża konkurencja ze strony innych samorządów w ubieganiu się o środki pomocowe, ➤ Rosnące bezrobocie – degradacja społeczeństwa, ➤ Stagnacja w kraju, ➤ Rosnąca przestępczość i patologie społeczne, ➤ Brak środków finansowych na realizację planu, ➤ Zbyt duża biurokracja w pozyskiwaniu funduszy unijnych, ➤ Starzenie się społeczeństwa, ➤ Brak zainteresowania inwestorów zewnętrznych, ➤ Wysokie koszty inwestycji infrastrukturalnych, ➤ Mała skuteczność edukacji ekologicznej, ➤ niewystarczająca ilość miejsc pracy, ➤ niewykorzystane zasoby ludzkie,

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

5. Wizja rozwoju miejscowości

Wizja rozwoju Miłakowa opisuje zakładany stan rozwoju w roku 2016 – stan, do którego chcą dążyć w swych działaniach zarówno władze lokalne, jak i mieszkańcy gminy, z którym utożsamiają się i który realizuje ich aspiracje.

Chcemy, aby Miłakowo było miasteczkiem, które charakteryzować i wyróżniać będą:

wysoki standard życia i pracy mieszkańców

- ❖ rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej (kanalizacja w całym Miłakowie, nowoczesna oczyszczalnia ścieków, dobrej jakości drogi, oświetlone ulice i trakty pieszce)
- ❖ budowa i modernizacja miejsc użyteczności publicznej zaspokajających potrzeby kulturalne i rekreacyjne (odnowienie parku miejskiego, boiska sportowo-rekreacyjne i place zabaw)
- ❖ estetyczne domy, piękne ogrody,
- ❖ dobrze zagospodarowany teren wokół miejsc wspólnych
- ❖ bezpieczeństwo i dostępność usług społecznych (np. transport, opieka zdrowotna, handel i usługi)

wysoka atrakcyjność turystyczna

- ❖ rozwój ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej (plaża nad jez. Mildzie, ścieżki rowerowe i turystyczne) oraz bazy noclegowej, w tym gospodarstw agroturystycznych,
- ❖ racjonalne wykorzystanie walorów przyrodniczych i kulturowych miasta

wysoki poziom rozwoju przedsiębiorczości

- ❖ wzrost liczby firm i miejsc pracy, czemu sprzyjać będzie poprawa jakości wykształcenia oraz nowoczesna infrastruktura techniczna i społeczna (wzrost atrakcyjności inwestycyjnej)

nowoczesna działalność rolnicza

- ❖ rolnictwo zmodernizowane, ekologiczne, dochodowe

aktywne, zintegrowane, wykształcone społeczeństwo

- ❖ społeczeństwo inicjujące i aktywnie uczestniczące w działaniach na rzecz rozwoju miasta
- ❖ nowopowstające organizacje pozarządowe i grupy nieformalne,
- ❖ partnerska współpraca władz lokalnych z organizacjami społecznymi i przedsiębiorcami
- ❖ rozwój intelektualny i społeczny mieszkańców miasta (atrakcyjne zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży, szkolenia dla dorosłych, częste spotkania i imprezy o charakterze kulturalno-integracyjnym)

dobry stan środowiska

- ❖ minimalizacja oddziaływania działalności człowieka na środowisko przyrodnicze (m.in. poprzez inwestycje w infrastrukturę ochrony środowiska)
- ❖ rozwinięta świadomość ekologiczna mieszkańców.

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

6. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości, w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości z podaniem szacunkowych kosztów ich realizacji.

Osiągnięcie stanu przedstawionego w wizji rozwoju miejscowości wymaga usystematyzowania i sprecyzowania obszarów priorytetowych działań, w ramach których realizowane będą poszczególne zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia aktywizujące lokalną społeczność. Wymienione poniżej priorytety Planu Odnowy nie są uszeregowane hierarchicznie, wszystkie są niezbędne do osiągnięcia stanu zakładanego w wizji rozwoju. Kolejność realizacji poszczególnych zadań będzie uzależniona od aktualnych uwarunkowań oraz możliwości finansowych gminy.

6.1. Priorytety i cele odnowy

Priorytet 1   **Atrakcyjne miejsce zamieszkania**

Cele:

- integracja społeczności lokalnej
- zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców
- poprawa wyglądu miejscowości
- podniesienie standardu życia i pracy w Miłakowie

Zadania do Priorytetu 1:

- 1.1 Rewitalizacja parku miejskiego w Miłakowie
- 1.2 Wykonanie placu rekreacyjno sportowego,
- 1.3 Zakup i montaż tablic informacyjnych dla mieszkańców
- 1.4 Poprawa estetyki miejscowości
- 1.5 Utworzenie mola oraz plaży miejskiej wraz boiskiem do piłki plażowej
- 1.6 Modernizacja stadionu miejskiego

Priorytet 2   **Rozwój zasobów ludzkich**

Cele:

- wspieranie lokalnych inicjatyw społecznych
- promocja przedsiębiorczości
- dostosowywanie umiejętności i kwalifikacji mieszkańców do warunków rynku pracy

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

Zadania do Priorytetu 2:

- 2.1 Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży,
- 2.2 Organizacja kursów i szkoleń dla dorosłych,
- 2.3 Organizacja spotkań integrujących społeczność lokalną,
- 2.4 Nauka przedsiębiorczości – edukacja w zakresie adaptacji zmian
- 2.5 Edukacja ekologiczna

Priorytet 3 Infrastruktura techniczna i środowisko

Cele:

- poprawa czystości środowiska naturalnego
- zagospodarowanie terenów rekreacyjnych i progresywny rozwój bazy turystycznej
- poprawa dostępności komunikacyjnej
- rozwój infrastruktury zapobiegającej degradacji środowiska naturalnego
- rozwój infrastruktury energetycznej

Zadania do Priorytetu 3:

- 3.1 Modernizacja oczyszczalni ścieków w Miłakowie oraz budowa kanalizacji deszczowej i sanitarnej,
- 3.2 Uzupelnienie oświetlenia ulic miejskich,
- 3.3 Oznakowanie tras turystycznych (tablice)
- 3.4 Budowa oraz przebudowa ciągów pieszych, również w centrum miasta (schody),
- 3.5 Budowa nowej remizy strażackiej
- 3.6 Termomodernizacja budynku Zespołu Szkolno - Przedszkolnego w Miłakowie (II etap)
- 3.7 Poprawa jakości ulic w miejscowości
- 3.8 Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców – monitoring,
- 3.9 Utworzenie parkingów

Priorytet 4 Zachowanie dziedzictwa kulturowego Miłakowa

Cele:

- Pielęgnowanie i odtwarzanie dorobku kulturowego miejscowości
- Promowanie inicjatyw dotyczących dziedzictwa kulturowego Miłakowa i okolic

Zadania do Priorytetu 4:

- 4.1 Odnowienie wałów obronnych,
- 4.2 Promowanie i wspieranie zespołu ludowego Warmianki,
- 4.3 Organizacja imprez i konkursów promujących dziedzictwo kulturowe miejscowości Miłakowa

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

6.2. Karty zadań Planu

Zadanie: 1.1. Rewitalizacja parku miejskiego w Miłakowie

1. Opis stanu istniejącego:

Park miejski służył niegdyś jako miejsce organizacji spotkań i imprez masowych, miejsce wypoczynku i rekreacji mieszkańców Miłakowa. Obecnie teren jest zaniedbany, zarośnięty krzewami. W ramach zadania planuje się przywrócenie dawnych funkcji parku.

2. Zakres prac planowanych w ramach projektu:

- odkrzaczenie terenu,
- prace ziemne - równanie, wytyczenie i wykonanie ścieżek spacerowych,
- budowa sceny stałej,
- odtworzenie oświetlenia,
- odtworzenie boisk do siatkówki i tenisa,
- montaż małej architektury (ławeczki, kosze na śmieci),
- architektura zieleni (krzewy, kwiaty).

3. Beneficjenci ostateczni:

- dorośli, dzieci i młodzież z Miłakowa i okolicznych miejscowości
- w sezonie turystycznym również turyści odwiedzający tę okolicę,

4. Koszt realizacji zadania: 100 000 zł

Zadanie: 1.2. Wykonanie placu rekreacyjno sportowego

1. Opis stanu istniejącego:

Obecnie na terenie miejscowości Miłakowo nie ma ogólnodostępnego placu zabaw dla dzieci. Jedyne miejsce, gdzie znajdował się plac zabaw nie spełnia norm bezpieczeństwa. W miejscu, gdzie istniały zabawki dla dzieci znajduje się jedynie metalowa bujawka, natomiast dwa boiska do gry w piłkę nożną i siatkową stanowią jedynie pozostałości po asfaltowej nawierzchni. Młodzi ludzie i dzieci nie mają więc możliwości korzystania z profesjonalnego sprzętu i infrastruktury sportowej. Taka sytuacja powoduje, iż dzieci mają gorszą kondycję fizyczną, więcej czasu spędzają bez ruchu, co prowadzi do powstawania wad postawy. Miejskie drogi i ulice stwarzają duże niebezpieczeństwo. Mieszkańcy Miłakowa w trosce o dobro i bezpieczeństwo swoich pociech chcą odtworzyć plac zabaw oraz boiska sportowe, które z pewnością stworzą lepsze warunki do rozwoju prosportowych nawyków wśród młodych ludzi, wpłyną pozytywnie na integrację środowiska lokalnego oraz przyczynią się do zmniejszenia liczby dzieci z wadami postawy. Inwestycja podniesie atrakcyjność turystyczną obszaru. Usytuowanie placu zabaw oraz boisk nieopodal największego osiedla w miejscowości oraz miejsca spotkań dla mieszkańców pozytywnie wpłynie na kształtowanie właściwych relacji wśród społeczności wsi.

2. Zakres prac planowanych w ramach projektu:

- wyrównanie terenu,
- zasianie trawy,
- zakup i montaż urządzeń zabawowych dla dzieci (piaskownica, zjeżdżalnia, huśtawki, równoważnia, karuzela, itp.), wszystkie urządzenia będą nowoczesne i bezpieczne – co będą potwierdzały stosowne certyfikaty,
- ogrodzenie placu zabaw,
- zakup i montaż elementów dodatkowych (ławeczki drewniane, kosze na śmieci),
- położenie nawierzchni dwóch boisk asfaltowych,
- zakup siatek i bramek do piłki nożnej,

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

- zakup słupów i siatki do piłki siatkowej,
- wytyczenie boisk,

3. Beneficjenci ostateczni:

- dzieci i młodzież z Miłakowa i okolicznych miejscowości
- w sezonie turystycznym również turyści odwiedzający tę okolicę

4. Koszt realizacji zadania: 444100 zł

Zadanie: 1.3. Zakup i montaż tablic informacyjnych

1. Opis stanu istniejącego:

Obecnie w miejscowości zamontowane są tablice informacyjne, są jednak przestarzałe i odkryte. Warunki atmosferyczne (wiatr, deszcz, śnieg) uniemożliwiają zamieszczanie na niej informacji. Miejscowość stanowi siedzibę gminy zarówno przed urzędem jak i w centralnych miejscach miasteczka niezbędne są nowoczesne tablice, które dzięki zamieszczanym na nich informacjom pozwolą mieszkańcom orientować się w kierunkach rozwoju miejscowości ale również w sprawach życia codziennego, planowanych imprezach kulturalno – oświatowych w mieście i gminie.

2. Zakres prac planowanych w ramach projektu:

- zakup tablic informacyjnych, zamykanych.
- montaż tablic informacyjnych

3. Beneficjenci ostateczni:

- młodzież i osoby dorosłe z Miłakowa i okolicznych miejscowości
- w sezonie turystycznym również turyści odwiedzający tę okolicę

4. Koszt realizacji zadania: 10 000 zł

Zadanie: 1.4. Poprawa estetyki miejscowości

1. Opis stanu istniejącego:

Obecnie Miłakowo jest miasteczkiem – siedzibą gminy Miłakowo. W ostatnich latach zauważalna jest widoczna poprawa wyglądu miasteczka, mieszkańcy pielęgnują swoje posesje, balkony są ukwiecone. Niezbędna jest jednak w Miłakowie poprawa tzw. małej architektury widocznie wpływająca na wygląd miejscowości

2. Zakres prac planowanych w ramach projektu:

- zakup i montaż ławek do siedzenia
- zakup i montaż koszy na śmieci
- zakup i montaż kwietników
- wytyczenie klombów miejskich
- zakup i prace ogrodnicze drzew i krzewów zdobnych
- ogrodzenie terenu

3. Beneficjenci ostateczni:

- młodzież i osoby dorosłe z Miłakowa i okolicznych miejscowości
- w sezonie turystycznym również turyści odwiedzający tę okolicę

4. Koszt realizacji zadania: 5 000 zł - rocznie

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

Zadanie: 1.5. Utworzenie mola oraz plaży miejskiej wraz z boiskiem do piłki plażowej

1. Opis stanu istniejącego:

Miłakowo to miejscowość pełniąca funkcje turystyczno- rekreacyjne. W sezonie letnim jest odwiedzana przez dużą liczbę turystów. Mieszkańcy miasteczka, pragnęliby spędzać atrakcyjnie wolny czas korzystając z bogatej oferty rekreacyjnej. Utworzenie mola wraz z boiskiem do piłki plażowej umożliwi czynny odpoczynek całym rodzinom, przez co wzmocni więzi rodzinne.

2. Zakres prac planowanych w ramach projektu:

- budowa mola
- rewitalizacja plaży miejskiej
- utworzenie boiska do piłki plażowej (wytyczenie terenu, montaż słupków zakup siatki
- zakup i montaż koszy na śmieci

3. Beneficjenci ostateczni:

- dzieci, młodzież i osoby dorosłe z Miłakowa i okolicznych miejscowości
- w sezonie turystycznym również turyści odwiedzający tę okolicę

4. Koszt realizacji zadania: 200 000 zł

Zadanie: 1.6. Modernizacja stadionu miejskiego

1. Opis stanu istniejącego:

Obecnie we miejscowości jest stadion sportowy, koniecznie wymagający remontu. Na stadionie rozgrywane są mecze piłki nożnej miejscowego klubu sportowego Istnienie drużyny sportowej pozytywnie wpływa na prosportowe zachowania społeczności miasteczka. Już od najmłodszych lat dzieci pragną być piłkarzami i trenować. Dorośli chętnie kibicują swoim piłkarzom, sami również z przyjemnością biorą udział w turniejach sportowych. Obecne boisko wymaga jednak modernizacji i doposażenia. Konieczne są nowe bramki, ławeczki dla kibiców, kosze na śmieci. Remontu wymagają również ławki dla zawodników rezerwowych, obecne, małe, blaszane nie spełniają swoich zadań i są przestarzałe. Można wytyczyć na tym terenie miejsce na boisko do piłki siatkowej, z którego chętnie skorzystają zarówno mieszkańcy miejscowości, całej gminy jak i turyści. Powstanie nowoczesnego boiska sportowego pozwoli na działania integrujące społeczność gminy (zawody sportowe sołectw) jak i turystów odwiedzających licznie teren gminy Miłakowo.

2. Zakres prac planowanych w ramach projektu:

- zakup bramek i siatek do piłki nożnej
- zakup słupów i siatki do piłki siatkowej, wytyczenie boiska
- zakup i montaż ławek dla kibiców,
- zakup i montaż ławek dla zawodników rezerwowych
- zakup i montaż koszy na śmieci
- ogrodzenie terenu

3. Beneficjenci ostateczni:

- mieszkańcy miasta i gminy Miłakowo
- w sezonie turystycznym również turyści odwiedzający tę okolicę

4. Koszt realizacji zadania: 200 000 zł.

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

Zadanie: 2.1 Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży

1. Opis stanu istniejącego:

Zajęcia pozaszkolne dla dzieci i młodzieży z gminy Miłakowo organizowane są w placówkach szkolnych, tj. w Zespole Szkół w Miłakowie oraz Miłakowskim Domu Kultury. Atrakcyjnie spędzony przez dzieci czas pozwala im na poznanie pozytywnych wzorców zachowań, podniesienie własnej wiedzy, zarówno ogólnej jak i społecznej. Ważne są działania mające na celu integrację całych rodzin, zacieśnianie więzi rodzinnych.

2. Zakres prac planowanych w ramach projektu:

zajęcia pozalekcyjne w świetlicy (pod opieką instruktora):

1. świetlica terapeutyczna dla dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym,
2. wspólne z rodzicami czytanie książek – konkursy na ilustrację wykonaną przez całą rodzinę najciekawszej książki,
3. gry sportowe (tenis stołowy, piłkarzyki)
4. nauka samopomocy,
5. kółka zainteresowań (teatralne, przedmiotowe)

wspólne rodzinne spędzanie czasu w ogródku jordanowskim integrujące dzieci i ich rodziców

3. Beneficjenci ostateczni:

 mieszkańcy Miłakowa i okolicznych miejscowości

 w sezonie turystycznym również turyści odwiedzający tę okolicę

4. Koszt realizacji zadania: 5 000 zł – rocznie.

Zadanie: 2.2 Organizacja kursów i szkoleń dla dorosłych

1. Opis stanu istniejącego:

Obecnie mieszkańcy mają ograniczoną możliwość podnoszenia swoich kwalifikacji. Po roku 1989 – wraz z początkiem transformacji ustrojowej następował zanik organizacji mieszkańców wsi i małych miasteczek. W skutek tego wcześniej prężnie działające organizacje zrzeszające znaczną liczbę mieszkańców zaczęły podupadać, a budynki, którymi się tak chętnie opiekowali, zaczęły niszczeć. Ludzie zajęci przystosowywaniem się do zmieniającej się sytuacji przestali interesować się otoczeniem. Akcesja do Unii Europejskiej przyniosła zmiany również społeczne, zaczyna promować się aktywność i przedsiębiorczość. Mieszkańcy Miłakowa obserwują te zmiany, dostrzegają potrzebę zmieniania swojego otoczenia (remontu gminnej świetlicy, utworzenia miejsca spotkań) także przy wykorzystaniu środków z funduszy unijnych lub z innych źródeł zewnętrznych. Chcą, aby ta pomoc objęła zarówno ich jak i ich miejscowość. Zdają sobie sprawę, że bez podniesienia swojej wiedzy nie będą mogli skutecznie znaleźć się w otaczającej ich nowej rzeczywistości. Chcą się uczyć, by pomóc sobie i swoim dzieciom.

Rynek pracy wymusza konieczność podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych i niejednokrotnie zmusza do przekwalifikowania. By móc się na nim znaleźć niezbędna jest wiedza, której wszyscy mieszkańcy Miłakowa nie mają.

2. Zakres prac planowanych w ramach projektu:

Kursy i szkolenia dla mieszkańców w świetlicy w zakresie:

1. technik aktywnego poszukiwania pracy,
2. komunikacji społecznej, asertywności,
3. kształtowania właściwych postaw społecznych,
4. nauki języków obcych,

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

5. robótki ręczne,
6. wikliniarstwo.

Szkolenia prowadzone będą przez specjalistów. W zakresie ich organizacji oraz pozyskiwania trenerów planuje się współpracę samorządu gminy z Powiatowym Urzędem Pracy, Miejsko – Gminnym Ośrodkiem Kultury w Miłakowie, Warmińsko – Mazurskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Olsztynie (Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Ostródzie), organizacjami kobiecymi i innymi instytucjami zajmującymi się szkoleniami.

3. Beneficjenci ostateczni:

- Mieszkańcy z terenu miasta i gminy Miłakowo, w szczególności miejscowości Miłakowo.

4. Koszt realizacji zadania: 1 mln zł.

Zadanie: 2.3 Organizacja spotkań integrujących społeczność lokalną

1. Opis stanu istniejącego:

Społeczność Miłakowa jest stosunkowo zgrana i żyta. Nie obserwuje się takich ludzkich reakcji jak zawiść, niechęć i brak szacunku dla innych. Brak w Miłakowie zorganizowanych spotkań integrujących społeczność lokalną, podczas których mieszkańcy mogliby biesiadować całymi rodzinami. Dorośli mieszkańcy starają się zapewnić w miarę swoich możliwości bezpieczne miejsca spotkań dla swoich dzieci. Nie są to jednak obszary, które można by uznać za odpowiednie do wspólnego spędzania czasu. Brak wyznaczonego bezpiecznego miejsca, ławek do siedzenia, piaskownicy dla dzieci, toalety w pobliżu powoduje, że we miejscowości mało jest spotkań integrujących społeczność lokalną. Rodziny zamykają się na swoich posesjach, które nie mogą pomieścić większej ilości osób.

2. Zakres prac planowanych w ramach projektu:

- Rewitalizacja parku miejskiego,
- Utworzenie plenerowego miejsca spotkań dla mieszkańców,
- Utworzenie placu zabaw dla dzieci,
- Utworzenie boisk sportowo- rekreacyjnych w miejscowości,
- Remont stadionu miejskiego.

Realizacja tych zadań pozwoli mieszkańcom zrealizować wiele inicjatyw integrujących społeczność lokalną ale również integrujących rodziny. Mieszkańcy za ważne uznali organizowanie corocznych imprez, takich jak:

- Sylwester,
- Dzień dziecka
- Coroczny Rodzinny Festyn, połączony z rodzinnymi zawodami na najbardziej zgraną rodzinę
- Andrzejk
- Mikołajki

Większość imprez planuje się włączyć do kalendarza imprez gminnych zamieszczanego na stronie internetowej Miasta i Gminy Miłakowo i w materiałach promocyjnych gminy.

3. Beneficjenci ostateczni:

- Mieszkańcy z terenu miasta i gminy Miłakowo, w szczególności Miłakowo
- Turyści,
- Mieszkańcy sąsiednich gmin

4. Koszt realizacji zadania: 6 000 zł – rocznie.

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

Zadanie: 2.4 Nauka przedsiębiorczości – edukacja w zakresie adaptacji zmian

1. Opis stanu istniejącego:

Wśród mieszkańców Miłakowa nie prowadzących gospodarstw rolnych panuje obawa przed samozatrudnieniem wynikająca z niewiedzy, braku wiary w swoje możliwości lub bezradności. Atrakcyjnie położona miejscowość z rozwiniętą infrastrukturą okołoturystyczną potrzebuje przedsiębiorczych mieszkańców, umiejętnie wykorzystujących swoje możliwości i możliwości pozyskania środków zewnętrznych na powstanie i rozwój działalności. W ankietach opracowywanych na potrzeby Strategii Miasta i Gminy Miłakowo przedsiębiorcy wskazywali za ważne organizację spotkań szkoleniowych dotyczących możliwości ubiegania się o środki pomocowe Unii Europejskiej, warunków, jakie trzeba spełniać, aby się o te n środki ubiegać.

2. Zakres prac planowanych w ramach projektu:

 Organizacja spotkań szkoleniowych na temat możliwości samo zatrudnienia i rozwoju działalności gospodarczej:

1. wymogi formalne, jakie spełnić trzeba otwierając działalność gospodarczą,
2. instrumenty finansowe – czyli jak i jakie płacić podatki i składki ubezpieczeniowe,
3. możliwości uzyskania wsparcia finansowego na rozpoczęcie działalności – dostępne źródła, wymogi, jakie trzeba spełnić ubiegając się o dofinansowanie działalności,
4. możliwość ubiegania się o środki pomocowe na utworzenie i rozwój działalności gospodarczej w ramach dotacji unijnych.

 Organizacja w świetlicy szkoleń dotyczących możliwości różnicowania w kierunku działalności nierolniczej, w tym wsparcia inwestycji związanych z podejmowaniem lub rozwojem działalności pozarolniczej przez rolników i członków ich rodzin, w dziedzinie usług turystycznych oraz związanych ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem.

Szkolenia prowadzone będą przez specjalistów. W zakresie ich organizacji oraz pozyskiwania trenerów planuje się współpracę samorządu Miłakowa z Powiatowym Urzędem Pracy, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Urzędem Skarbowym, Wojewódzkim i Powiatowym Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego i innymi instytucjami zajmującymi się szkoleniami w zakresie przedsiębiorczości.

3. Beneficjenci ostateczni:

 Mieszkańcy z terenu miasta i gminy Miłakowo, w szczególności z Miłakowa

4. Koszt realizacji zadania: 5 000 zł – rocznie.

Zadanie: 2.5. Edukacja ekologiczna

1. Opis stanu istniejącego:

Obecnie wśród mieszkańców Miłakowa i okolic pilnym zadaniem do realizacji jest podniesienie świadomości wśród mieszkańców dotyczącej ekologii.

2. Zakres prac planowanych w ramach projektu:

- organizacja konkursów ekologicznych w szkołach
- edukacja w zakresie korzyści płynących z segregacji śmieci,
- akcja na rzecz niepalenia odpadów plastikowych,

3. Beneficjenci ostateczni:

 mieszkańcy Miłakowa i okolicznych miejscowości.

4. Koszt realizacji zadania: 3 000 zł – rocznie.

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

Zadanie: 3.1. Modernizacja oczyszczalni ścieków w Miłakowie oraz budowa kanalizacji deszczowej i sanitarnej

1. Opis stanu istniejącego:

Miejscowość Miłakowo jest siedzibę gminy, mieści się w niej gminna oczyszczalnia ścieków, wymagająca pilnej modernizacji. Władze samorządowe ubiegały się o środki na realizację zadania w ramach mechanizmu norweskiego, obecnie przygotowywane są prace mające na opracowanie dokumentów aplikacyjnych do środków w ramach PROW 2007-2013. Modernizacja oczyszczalni ścieków stanowi priorytetowe zadanie dla gminy, znacznie podniesie jakość życia mieszkańców a przede wszystkim stan środowiska naturalnego gminy.

2. Zakres prac planowanych w ramach projektu:

Modernizacja oczyszczalni ścieków w Miłakowie:

1. opracowanie niezbędnej dokumentacji,
2. realizacja zadania,

3. Beneficjenci ostateczni:

 Mieszkańcy z terenu miasta i gminy Miłakowo,

 Turyści,

4. Koszt realizacji zadania: 16 mln zł.

Zadanie: 3.2. Uzupelnienie oświetlenia ulic miejskich

1. Opis stanu istniejącego:

Część ulic miejskich wymaga uzupełnienia oświetlenia. W okresie zimowym ze względu na szybko zapadający zmrok mieszkańcy rzadko wychodzą ze swoich domów, nie czują się również bezpieczni. Istnieje zagrożenie, że taka sytuacja doprowadzi do dalszej ich alienacji. Pełne oświetlenie całej miejscowości zwiększy bezpieczeństwo mieszkańców oraz jednocześnie atrakcyjność zamieszkania.

2. Zakres prac planowanych w ramach projektu:

- Oświetlenie Miłakowa
- Uzyskanie zgody Zakładu Energetycznego
  - Instalacja 20 lamp

3. Beneficjenci ostateczni:

 Mieszkańcy Miłakowa

 Turyści,

4. Koszt realizacji zadania: 15 000 zł - rocznie

Zadanie: 3.3. Oznakowanie tras turystycznych (tablice)

1. Opis stanu istniejącego:

Miłakowo to bardzo atrakcyjnie położona miejscowość w powiecie ostródzkim. Miasteczko leży na szlakach przyrodniczo - turystycznych. Dziedzictwo kulturowe, pomniki przyrody sprzyjają rozwojowi turystyki. Szlaki turystyczne są oznakowane, jednak niedostatecznie. Brak jest tablic informujących o możliwości zwiedzenia atrakcyjnych miejsc, korzystania ze sprzętu turystycznego, lokalizacji gospodarstw agroturystycznych i miejsc gastronomicznych.

2. Zakres prac planowanych w ramach projektu:

- Zakup i montaż tablic – oznakowania tras turystycznych

3. Beneficjenci ostateczni:

 Turyści,

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

4. Koszt realizacji zadania: 2 000 zł – rocznie.

Zadanie: 3.4. Budowa oraz przebudowa ciągów pieszych, również w centrum miasta (schody)

1. Opis stanu istniejącego:

Przez Miłakowo przebiegają drogi o nawierzchni asfaltowej, stanowiące możliwość komunikacji mieszkańców – szkoła, sklep, ośrodek zdrowia, poczta. Wzmożony ruch na drogach obserwowany w ostatnich latach skutkuje wzrostem zagrożenia wypadkami drogowymi z udziałem pieszych. W Miłakowie brak jest wielu traktów pieszych przez co wzrasta zagrożenie wypadkami. Stan techniczny istniejących uniemożliwia mieszkańcom bezpieczne poruszanie się. W Miłakowie w centrum miasta znajdują się chody, które umożliwiają szybkie poruszanie się mieszkańców z wyższych partii miasta do niższych – łączące centrum miasta z ulicami na których znajduje się bank, posterunek Policji oraz poczta. Stan techniczny schodów uniemożliwia na bezpieczne przemieszczanie się mieszkańców.

2. Zakres prac planowanych w ramach projektu:

Budowa i remonty traktów pieszych w miejscowości,

1. przygotowanie niezbędnej dokumentacji,
2. wyrównanie i utwardzenie terenu,
3. zakup i ułożenie kostki brukowej,
4. przygotowanie podłoża,
5. zakup i ułożenie obrzeży,
6. demontaż istniejącej nawierzchni schodów,

remont traktu pieszego – schody w centrum miasta,

1. demontaż istniejącej nawierzchni,
2. przygotowanie podłoża,
3. zakup i ułożenie kostki brukowej,
4. zakup i ułożenie obrzeży,
5. zakup i montaż balustrady.

3. Beneficjenci ostateczni:

 Mieszkańcy z terenu miasta i gminy Miłakowa, w szczególności Miłakowa

 Turyści,

 Mieszkańcy sąsiednich gmin

4. Koszt realizacji zadania: 500 000 zł.

Zadanie: 3.5. Budowa nowej remizy strażackiej w Miłakowie

1. Opis stanu istniejącego:

Ochotnicza Straż Pożarna w Miłakowie skupia aktywnych mieszkańców gminy, bezinteresownie dbających o bezpieczeństwo mieszkańców gminy. Organizuje również wiele imprez integrujących środowisko lokalne. Zapewnienie bezpieczeństwa na wysokim poziomie wymaga odpowiedniej infrastruktury technicznej budynku i zaplecza. Niezbędna jest budowa nowej remizy strażackiej w miejscowości.

2. Zakres prac planowanych w ramach projektu:

 Opracowanie dokumentacji i zebranie koniecznych pozwoleń

 Budowa remizy strażackiej

3. Beneficjenci ostateczni:

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

 Mieszkańcy miasta i gminy Miłakowo

 Turyści,

4. Koszt realizacji zadania: 1 100 000 zł

Zadanie: 3.6. Termomodernizacja budynku Zespołu Szkolno - Przedszkolnego w Miłakowie

1. Opis stanu istniejącego:

Zapewnienie właściwych warunków uczenia się dzieciom z terenu gminy stanowi priorytetowe zadanie dla mieszkańców Miłakowa. W Miłakowskim gmachu oświatowym oprócz Zespołu Szkolno - Przedszkolnego znajduje się tu również Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, którego organem nadzoru jest Starostwo Powiatowe w Ostródzie (będące właścicielem około ¼ budynku.). Pierwsze prace dotyczące termomodernizacji wykonano w ramach I etapu na części budynku Zespołu Szkolno - Przedszkolnego. W ramach zadania wykonano wymianę części stolarki okiennej oraz wykonano docieplenie. W roku 2008 zmieniono w budynku system grzewczy. Zakupiono i zamontowano kocioł gazowy ogrzewający budynek oraz wodę. Kolejny etap przewiduje dalszą wymianę stolarki okiennej oraz docieplenie kolejnych części budynku. Planuje się również wykorzystanie energii odnawialnej (kolektory słoneczne).

2. Zakres prac planowanych w ramach projektu:

 Termomodernizacja budynku Zespołu Szkolno - Przedszkolnego w Miłakowie:

1. docieplenie budynku
2. wykonanie elewacji,
3. wymiana stolarki okiennej,
4. zakup i montaż kolektorów słonecznych

3. Beneficjenci ostateczni:

 Uczniowie terenu miasta i gminy Miłakowo,

4. Koszt realizacji zadania: 2,5 mln zł.

Zadanie: 3.7. Poprawa jakości ulic w Miłakowie

1. Opis stanu istniejącego:

Większość ulic w miejscowości ma nawierzchnię asfaltową, jednak o kiepskim stanie technicznym, są również ulice o nawierzchni gruntowej

2. Zakres prac planowanych w ramach projektu:

 Poprawa jakości ulic w miejscowości:

1. opracowanie dokumentacji dotyczącej jakości ulic w miejscowości pod kątem określenia kolejności ich napraw
2. poprawa nawierzchni ulic w miasteczku
3. wprowadzenie stref uspokojonego ruchu na wyznaczonych ulicach
4. wprowadzenie ograniczenia prędkości na ulicach o złej nawierzchni, przeznaczonych do remontu w czasie późniejszym

3. Beneficjenci ostateczni:

 Mieszkańcy z terenu miasta i gminy Miłakowa, szczególnie mieszkańcy Miłakowa

 Turyści,

 Mieszkańcy sąsiednich gmin

4. Koszt realizacji zadania: 1 mln zł.

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

Zadanie: 3.8. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców – monitoring

1. Opis stanu istniejącego:

Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców to zadanie własne gminy, przy współpracy z mieszkańcami opracowano zadanie mające znacznie poprawić jego stan poprzez wprowadzenie monitoringu. Szybka i brawurowa jazda samochodem stwarza zagrożenie również dla mieszkańców. Wprowadzenie monitoringu będzie miało również znaczenie prewencyjne.

2. Zakres prac planowanych w ramach projektu:

Monitoring w miejscowości:

1. ustalenie ulic monitorowanych
2. zamontowanie niezbędnego sprzętu

3. Beneficjenci ostateczni:

 Mieszkańcy z terenu miasta i gminy Miłakowa, szczególnie mieszkańcy Miłakowa

 Turyści,

 Mieszkańcy sąsiednich gmin

4. Koszt realizacji zadania: 500 000 zł.

Zadanie: 3.9. Utworzenie parkingów

1. Opis stanu istniejącego:

W Miłakowie bardzo mało jest miejsc parkingowych, natomiast istniejące uniemożliwiają bezpieczne parkowanie pojazdów mechanicznych. Miejsca powszechnego użytku takie jak: ośrodek zdrowia, szkoła, czy centrum handlowe przy ulicy Świerczewskiego nie posiadają bezpiecznego miejsca postoju samochodów a parkujące w ich okolicy pojazdy stwarzają zagrożenie dla ruchu drogowego.

2. Zakres prac planowanych w ramach projektu:

Poprawa jakości ulic w miejscowości:

1. opracowanie niezbędnej dokumentacji,
2. demontaż podłoża istniejącego,
3. przygotowanie podłoża,
4. zakup i ułożenie kostki brukowej,
5. zakup i ułożenie obrzeży.

3. Beneficjenci ostateczni:

 Mieszkańcy z terenu miasta i gminy Miłakowa, szczególnie mieszkańcy Miłakowa

 Turyści,

 Mieszkańcy sąsiednich gmin

4. Koszt realizacji zadania: 50 000 zł – rocznie.

Zadanie: 4.1. Odnowienie wałów obronnych

1. Opis stanu istniejącego:

Miłakowo ma wiele pięknych i ciekawych obiektów historycznych świadczących o bogatej historii miejscowości. Na szczególną uwagę zasługują między innymi wały obronne.

2. Zakres prac planowanych w ramach projektu:

1. ochrona wałów obronnych miasteczka

3. Beneficjenci ostateczni:

 Mieszkańcy Miłakowa

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

 Turyści,

4. Koszt realizacji zadania: 1 mln zł.

Zadanie: 4.2. Promowanie i wspieranie zespołu ludowego Warmianki

1. Opis stanu istniejącego:

Warmianki to zespół ludowy, który na trwałe wpisał się powojenną historię miasteczka, osiąga wiele sukcesów i jest zapraszany na wiele imprez powiatowych, szczególnie na dożynki i folklor. Obecnie brakuje w zespole odpowiednich strojów oraz wyposażenia w postaci sprzętu muzycznego.

2. Zakres prac planowanych w ramach projektu:

1. zakup strojów ludowych dla zespołu
2. zakup niezbędnego sprzętu muzycznego.

3. Beneficjenci ostateczni:

 Mieszkańcy z terenu miasta i gminy Miłakowa, szczególnie mieszkańcy Miłakowa

 Turyści,

 Mieszkańcy powiatu ostródzkiego

4. Koszt realizacji zadania: 2 000 zł – rocznie.

Zadanie: 4.3. Organizacja imprez i konkursów promujących dziedzictwo kulturowe miejscowości Miłakowa

1. Opis stanu istniejącego:

Mieszkańcy Miłakowa niejednokrotnie podkreślali, jak ważna jest świadomość historii miejsca, w którym się mieszka i pracuje. Uczniowie szkół poznają Miłakowo na lekcjach historii, rozmawiając z rodziną i znajomymi. W celu promowania dziedzictwa kulturowego oraz identyfikacji z miejscem zamieszkania proponowane jest organizowanie imprez i konkursów promujących historię Miłakowa i tą dawną i tą późniejszą, powojenną.

2. Zakres prac planowanych w ramach projektu:

1. organizacja imprez promujących dziedzictwo kulturowe Miłakowa (Dni Miejscowości)
2. Organizacja konkursów w szkołach i Domu Kultury promujących dziedzictwo kulturowe Miłakowa

3. Beneficjenci ostateczni:

 Mieszkańcy z terenu miasta i gminy Miłakowa, szczególnie mieszkańcy Miłakowa

 Turyści,

4. Koszt realizacji zadania: 20 000 zł – rocznie.

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

6.3. Harmonogram wdrażania planu z szacunkowym kosztorysem

Nazwa	Cel	Przeznaczenie	Harmonogram realizacji	Koszty	Źródło finansowania	
PRIORYTET 1 ATRAKCYJNE MIEJSCE DO MIESZKANIA						
1.1	Rewitalizacja parku miejskiego w Miłakowie	<ul style="list-style-type: none"> ✚ podniesienie standardu życia, ✚ podniesienie atrakcyjności turystycznej, ✚ zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych, ✚ wzrost atrakcyjności miejscowości, ✚ zachowanie dziedzictwa kulturowego, 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ społeczność lokalna, ✚ turyści 	2009-2010	100 tysięcy zł	Odnowa wsi, Leader +
1.2	Wykonanie placu rekreacyjno sportowego	<ul style="list-style-type: none"> ✚ podniesienie standardu życia mieszkańców, ✚ podniesienie atrakcyjności turystycznej, ✚ zaspokojenie potrzeb społecznych, ✚ wzrost atrakcyjności miejscowości, 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ społeczność lokalna, ✚ turyści, 	2009	444100,00	Odnowa wsi, budżet gminy,
1.3	Zakup i montaż tablic informacyjnych dla	✚ podniesienie standardu	✚ społeczność Miłakowa oraz	2010	10 000,00	budżet gminy

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

	mieszkańców	rozpowszechniania informacji, <ul style="list-style-type: none"> ✚ zaspokojenie potrzeb społecznych, ✚ dotarcie informacji do szerszego grona mieszkańców 	pobliskich miejscowości, <ul style="list-style-type: none"> ✚ turyści, 			
1.4	Poprawa estetyki miejscowości	<ul style="list-style-type: none"> ✚ zaspokojenie potrzeb społecznych, ✚ podniesienie atrakcyjności turystycznej, ✚ podniesienie standardu życia 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ społeczność Miłakowa oraz pobliskich miejscowości, ✚ turyści, 	2009-2015	5000 - rocznie	budżet gminy, środki własne mieszkańców
1.5	Utworzenie mola oraz plaży miejskiej wraz boiskiem do piłki plażowej	<ul style="list-style-type: none"> ✚ podniesienie atrakcyjności turystycznej, ✚ zaspokojenie potrzeb społecznych, 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ społeczność Miłakowa oraz pobliskich miejscowości, ✚ turyści, 	2011-2013	200 tysięcy zł	RPO, budżet gminy
1.6	Modernizacja stadionu miejskiego	<ul style="list-style-type: none"> ✚ zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych, ✚ podniesienie atrakcyjności turystycznej, ✚ podniesienie standardu świadczonego sportu masowego 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ społeczność Miłakowa oraz pobliskich miejscowości, ✚ społeczność sąsiednich gmin, ✚ turyści, 	2010-2015	200 tysięcy zł	budżet gminy
PRIORYTET 2 ROZWÓJ ZASOBÓW LUDZKICH						

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

2.1	Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży	<ul style="list-style-type: none"> ✚ zaspokojenie potrzeb społecznych, ✚ wzrost pozytywnych zachowań młodego pokolenia, 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ społeczność Miłakowa oraz pobliskich miejscowości, 	2209-2015	5 000,00 - rocznie	PPWOW, budżet gminy (jedn. org.: Miłakowskiemu Domu Kultury, Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Miłakowie)
2.2	Organizacja kursów i szkoleń dla dorosłych	<ul style="list-style-type: none"> ✚ podniesienie standardu życia i pracy na wsi, ✚ zaspokojenie potrzeb społecznych, 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ społeczność Miłakowa oraz pobliskich miejscowości, 	2009-2015	1 mln zł	PPWOW, POKL, Powiatowy Urząd Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy
2.3	Organizacja spotkań integrujących społeczność lokalną	<ul style="list-style-type: none"> ✚ podniesienie atrakcyjności turystycznej, ✚ zaspokajanie potrzeb społecznych i kulturalnych, ✚ rozwój tożsamości społeczności wiejskiej i zachowanie dziedzictwa kulturowego, 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ społeczność Miłakowa oraz pobliskich miejscowości, ✚ turyści, 	2009-2015	6 000,00 - rocznie	PPWOW, Aktywna Wieś, budżet gminy,
2.4	Nauka przedsiębiorczości – edukacja w zakresie adaptacji zmian	<ul style="list-style-type: none"> ✚ zaspokojenie potrzeb społecznych, ✚ podniesienie standardu życia i pracy na wsi, ✚ rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ społeczność Miłakowa oraz pobliskich miejscowości, 	2009-2015	5 000,00 - rocznie	Fundacja przedsiębiorczości, budżet gminy, Powiatowy Urząd Pracy
2.5	Edukacja ekologiczna	<ul style="list-style-type: none"> ✚ zaspokojenie potrzeb społecznych, 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ społeczność Miłakowa oraz pobliskich miejscowości 	2009-2015	3 000,00 - rocznie	Budżet gminy (jedn. org.: Zespołu Szkolno

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

		<ul style="list-style-type: none"> ✚ podniesienie standardu życia i pracy na wsi, ✚ rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, 				– Przedszkolnego w Miłakowie, przedsiębiorstwa oczyszczania, WFOŚ, sponsorzy,
PRIORYTET 3 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I ŚRODOWISKO						
3.1	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Miłakowie oraz budowa kanalizacji deszczowej i sanitarnej.	<ul style="list-style-type: none"> ✚ podniesienie standardu życia i pracy na wsi, ✚ podniesienie atrakcyjności turystycznej, ✚ wzrost atrakcyjności inwestycyjnej, ✚ zaspokojenie potrzeb społecznych, 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ społeczność Miłakowa oraz miejscowości gminy Miłakowo, 	2009-2010	16 mln zł	budżet gminy PROW – oczyszczalnia, RPO - kanalizacja
3.2	Uzupełnienie oświetlenia ulic miejskich	<ul style="list-style-type: none"> ✚ zaspokojenie potrzeb społecznych, ✚ podniesienie atrakcyjności turystycznej, 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ społeczność Miłakowa oraz pobliskich miejscowości, turyści, 	2009-2015	15000 rocznie	budżet gminy
3.3	Oznakowanie tras turystycznych (tablice)	<ul style="list-style-type: none"> ✚ zaspokojenie potrzeb społecznych, ✚ podniesienie atrakcyjności turystycznej, 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ społeczność Miłakowa oraz pobliskich miejscowości, turyści, 	2009-2015	2 000,00 rocznie	budżet gminy, budżet Związku Stowarzyszeń „Kraina Drwęcy i Pasłęki”
3.4	Budowa oraz przebudowa ciągów pieszych, również w centrum miasta (schody),	<ul style="list-style-type: none"> ✚ zaspokojenie potrzeb społecznych, ✚ podniesienie atrakcyjności turystycznej, 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ społeczność Miłakowa oraz pobliskich miejscowości, turyści, 	2009-2015	500 000 zł	Zarząd dróg wojewódzkich i powiatowych, budżet gminy, Odnowa wsi

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

3.5	Budowa nowej remizy strażackiej	<ul style="list-style-type: none"> ✚ podniesienie standardu życia, ✚ zaspokojenie potrzeb społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ społeczność Miłakowa oraz pobliskich miejscowości, 	2009-2011	1 100 000,00	Budżet gminy, budżet województwa,
3.6	Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół w Miłakowie (II etap)	<ul style="list-style-type: none"> ✚ zaspokojenie potrzeb społecznych, ✚ podniesienie standardu życia i pracy na wsi, 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ społeczność Miłakowa oraz pobliskich miejscowości, 	2010	2,5 mln zł.	budżet gminy
3.7	Poprawa jakości ulic w miejscowości	<ul style="list-style-type: none"> ✚ zaspokojenie potrzeb społecznych, ✚ podniesienie atrakcyjności turystycznej, 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ społeczność Miłakowa oraz pobliskich miejscowości, ✚ turyści, 	2009-2015	1 mln zł	budżet gminy
3.8	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców – monitoring	<ul style="list-style-type: none"> ✚ zaspokojenie potrzeb społecznych, ✚ podniesienie atrakcyjności turystycznej, 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ społeczność Miłakowa oraz pobliskich miejscowości, ✚ turyści, 	2009	50 000,00 zł	budżet gminy
3.9	Utworzenie parkingów	<ul style="list-style-type: none"> ✚ zaspokojenie potrzeb społecznych, ✚ podniesienie atrakcyjności turystycznej, ✚ podniesienie standardu życia i pracy na wsi, 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ społeczność Miłakowa oraz pobliskich miejscowości, ✚ turyści 	2009-2015	50 000 zł - rocznie	Odnowa wsi, budżet gminy, Zarząd dróg wojewódzkich i powiatowych.
PRIORYTET 4 ZACHOWANIE DZIEDZICTWA KULTUROWEGO MIŁAKOWA						
4.1	Odnowienie wałów obronnych	<ul style="list-style-type: none"> ✚ podniesienie atrakcyjności turystycznej, 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ społeczność Miłakowa oraz pobliskich miejscowości, 	2014	1 mln zł	budżet gminy

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

		<ul style="list-style-type: none"> ✚ zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych, ✚ rozwój tożsamości społeczności i kulturalnych, ✚ rozwój tożsamości społeczności wiejskiej i zachowania dziedzictwa kulturowego, 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ turyści, 			
4.2	Promowanie i wspieranie zespołu ludowego Warmianki	<ul style="list-style-type: none"> ✚ zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych, ✚ rozwój tożsamości społecznych i kulturalnych, ✚ rozwój tożsamości społecznej wiejskiej i zachowania dziedzictwa kulturowego. 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ społeczność Miłakowa oraz pobliskich miejscowości, ✚ turyści, 	2010	2 000,00 zł - rocznie	budżet gminy, budżet organizacji pozarządowych, NGO, środki własne mieszkańców,
4.3	Organizacja imprez i konkursów promujących dziedzictwo kulturowe miejscowości Miłakowa	<ul style="list-style-type: none"> ✚ podniesienie atrakcyjności turystycznej, ✚ zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych, ✚ rozwój tożsamości społeczności i kulturalnych, ✚ rozwój tożsamości 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ społeczność Miłakowa oraz pobliskich miejscowości, ✚ turyści, ✚ społeczność sąsiednich gmin, 	2009-2015	20 000,00 zł - rocznie	Budżet gminy (Miłakowskiego Domu Kultury,

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

		społeczności wiejskiej i zachowania dziedzictwa kulturowego,				
--	--	--	--	--	--	--

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

7. Promocja, monitoring i ewaluacja Planu

7.1 Promocja Planu Odnowy Miejscowości Miłakowo

Promocja Planu, której zadaniem jest upowszechnianie zamierzeń Planu Odnowy Miejscowości Miłakowo wśród przyszłych beneficjentów, wykonawców i decydentów, opierać się będzie o trzy formy komunikacji:

1. Internet
2. Prasa lokalna i krajowa
3. Promocja i reklama bezpośrednia

Internet w witrynie internetowej Miłakowa www.milakowo.eu, na bieżąco będą podawane do wiadomości informacje dotyczące realizacji zadań przyjętych w Planie Odnowy Miejscowości Miłakowo. Internet służyć będzie również komunikacji pomiędzy bezpośrednio odpowiedzialnym za wdrażanie Planu Urzędem Miejskim a zainteresowanymi podmiotami samorządowymi i biznesowymi.

Prasa lokalna i centralna służyć będzie jedynie upowszechnianiu informacji w różnych kręgach potencjalnych beneficjentów i wykonawców Planu Odnowy Miejscowości: o istnieniu takiego dokumentu, sposobie jego monitorowania i wdrażania, kierując do źródła informacji, jakim będzie Internet.

Promocja i reklama bezpośrednia będzie skierowana do wybranych, potencjalnych wykonawców, inwestorów zidentyfikowanych na podstawie analizy przedsięwzięć inwestycyjnych zawartych w Planie Odnowy Miejscowości Miłakowo.

Powyzsza promocja i reklama polegać będzie na bezpośrednim zapraszaniu do negocjacji wybranych podmiotów, mogących być partnerami w realizacji poszczególnych zamierzeń Planu.

7.2 System zarządzania realizacją Planu Odnowy

Stworzenie systemu zarządzania realizacją Planu ma decydujący wpływ na utrzymanie wysokiej dynamiki w całym procesie wdrażania. Stopniowe wygasanie entuzjazmu towarzyszącego procesowi tworzenia Planu wśród samorządu i mieszkańców bez odpowiedniego systemu mogłoby „doprowadzić Plan na półkę” z innymi, nieprzydatnymi dokumentami w dość krótkim czasie. System, o którym mowa to przede wszystkim:

- doskonalenie istniejących i tworzenie nowych instrumentów realizacji,
- monitorowanie realizacji celów i projektów,
- zmiany i aktualizacja Planu.

Instrumenty realizacji

Instrumenty prawno - administracyjne:

Najważniejszym narzędziem realizacji Planu jest budżet gminy. Stopniowe tworzenie budżetu zadaniowego powinno usprawnić zarządzanie środkami publicznymi oraz stworzyć czytelny obraz operacji finansowych przeprowadzanych przez Radę Miejską w Miłakowie. Dynamika wdrażania Planu ma swoje odzwierciedlenie w kolejnych budżetach. Zadania wynikające z Planu realizowane ze środków budżetowych można stosunkowo łatwo zidentyfikować. Kolejnym instrumentem jest opracowane „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Miłakowo” - dokument szczególnie istotny podczas monitorowania stanu lokalnych zasobów oraz wynikające z niego plany miejscowe, za pomocą których można kreować oczekiwany wizerunek miejscowości, lokować przedsięwzięcia według ustalonego porządku.

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

Instrumenty ekonomiczne i rynkowe:

Tworzenie dobrego klimatu dla rozwoju przedsiębiorczości, wyzwalenie lokalnych inicjatyw gospodarczych jest instrumentem, który usatysfakcjonuje mieszkańców pod względem rynkowym jak i ekonomicznym oraz przysporzy budżetowi kolejnych podatników.

Instrumenty finansowe:

Stosowanie tak zwanego „montażu finansowego” przy dużych inwestycjach, to znaczy kumulacji środków pochodzących z różnych źródeł na realizację kolejnych zadań wynikających z planu. Stopniowe przechodzenie od konstruowania budżetu według dotychczasowych reguł do tworzenia budżetu zadaniowego.

Instrumenty marketingowe:

Stworzenie odpowiedniego systemu marketingu miejscowości i gminy jako całości (osiągnięcia samorządu, lokalnych liderów i organizacji społecznych oraz zasobów) ułatwi prowadzenie promocji wewnętrznej - skierowanej do mieszkańców gminy oraz promocji zewnętrznej. Stworzony system marketingowy przede wszystkim odpowie na pytania:

- kto?
- jakimi kanałami?
- z czym?
- do kogo?
- i za jakie pieniądze trafiać z promocją?

7.3 Monitorowanie realizacji celów i zadań Planu

System monitorowania planu odnowy

Monitoring wspomaga proces zarządzania i dostarcza informacji o postępie realizacji i efektywności wdrażania zadań wynikających z Planu - począwszy od pojedynczego zadania, poprzez cel i priorytet, a skończywszy na osiągniętych efektach. W zależności od charakteru dostarczanych danych, monitoring dzielimy na rzeczowy i finansowy.

a) Monitoring rzeczowy dostarcza danych obrazujących postęp we wdrażaniu Planu oraz umożliwiających ocenę jego wykonania w odniesieniu do celów w Planie.

Dane skwantyfikowane, obrazujące postęp we wdrażaniu oraz rezultaty tych działań zostały podzielone na trzy kategorie:

Wskaźniki produktu

Odnoszą się one do rzeczowych efektów działalności. Liczone są w jednostkach materialnych, np. długość utworzonego traktu pieszego; liczba wyremontowanych budynków, itp.

Wskaźniki rezultatu

Odpowiadają one bezpośrednim i natychmiastowym efektom wynikającym z wdrożenia Planu. Takie mierniki mogą przybierać formę wskaźników materialnych (skrócenie czasu podróży, liczba mieszkańców objętych selektywną zbiórką odpadów, liczba wypadków drogowych, itp.) lub finansowych (zmniejszenie zasiłków wypłacanych mieszkańcom przez opiekę społeczną itp.).

Wskaźniki oddziaływania

Obrazują one konsekwencje Planu wykraczające poza natychmiastowe efekty dla bezpośrednich beneficjentów. Oddziaływanie może odnosić się do efektów związanych bezpośrednio z podjętym działaniem, chociaż pojawiających się po pewnym czasie (oddziaływanie bezpośrednie), jak i do efektów długookresowych, oddziałujących na szerszą populację i pośrednio tylko wynikających ze

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

zrealizowanego działania (oddziaływanie pośrednie). Przykładowe wskaźniki oddziaływania to liczba utworzonych podmiotów gospodarczych w czasie 18 miesięcy po zakończeniu projektu (oddziaływanie bezpośrednie), czy średnia ocen dzieci uczących się objętych zajęciami pozalekcyjnymi 24 miesiące od zakończenia realizacji projektu (oddziaływanie pośrednie).

b) Monitoring finansowy dostarcza danych dotyczących finansowych aspektów realizacji Planu, będących podstawą do oceny sprawności wydatkowania przeznaczonych na niego środków. Burmistrz Miłakowa prowadzi ciągły monitoring finansowy podjętych zadań, sporządza raporty, które prezentuje Radzie Miejskiej podczas kolejnych planowych Sesji Rady (wydatki poniesione w okresie objętym raportem, wydatki poniesione od początku realizacji zadania, stopień realizacji zadania %).

c) Ocena planu prowadzona będzie na podstawie składanych raportów z prowadzonego monitoringu rzeczowego i finansowego, opisu rozbieżności, jeśli takie powstaną pomiędzy planem a wdrożeniem zadania oraz analizą przyczyn i skutków rozbieżności. Dodatkowo raporty zawierać będą informacje nt. postępu realizacji planu finansowego w okresie sprawozdawczym oraz prognozę w tym zakresie na rok następny. Miernikami w prowadzonej ocenie będą wskaźniki np. nakład finansowy na 500 m traktu pieszego. Ocena dokonana będzie w sprawozdaniu rocznym, które Burmistrz składa Radzie Miejskiej podczas sesji, na której udzielane jest absolutorium za działania w roku poprzednim. Ocena szczegółowa zadań wynikających z Planu nastąpi po zakończeniu i rozliczeniu inwestycji.

7.4 Uspołecznienie procesu planowania i realizacji

Zasadniczą rolę, jaką będą pełnić we wdrażaniu Planu mieszkańcy miejscowości to inicjowanie działań projektowych, realizacja projektów oraz wyrażanie opinii na temat podejmowanych i prowadzonych zadań. Mieszkańcy reprezentowani będą przez Przewodniczącego Rady Mieszkańców i Radę Mieszkańców. Współpraca opierać się będzie na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności.

Spółeczność lokalna Miłakowa uczestniczyła w pracach nad niniejszym planem. Jak wynika z doświadczeń innych jednostek samorządu zazwyczaj uczestnicy prac nad planami odnowy stają się w swoich środowiskach rzecznikami proponowanych w tych planach rozwiązań.

O Planie Odnowy Miejscowości Miłakowo przyjętym do realizacji przez Zebranie Mieszkańców i Radę Miejską, jak również o rozpoczynanych zadaniach, ich przebiegu i zakończeniu wszyscy mieszkańcy będą szczegółowo informowani. Informacje będą upowszechniane za pośrednictwem prasy regionalnej i lokalnej oraz zwyczajowo na tablicy ogłoszeń i stronie internetowej Gminy Miłakowo oraz bezpośrednio przez władze gminy na różnego typu zebraniach. Uwagi od mieszkańców na temat prowadzonych prac zbierane będą przez Przewodniczącego Rady Mieszkańców i Radę Mieszkańców Miłakowa i przez nich komunikowane władzom samorządowym.

Spis tabel:

Tabela nr 1. Wykaz zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków z terenu miasta Miłakowo,

Tabela nr 2. Wykaz dróg/ulic na terenie miasta Miłakowo,

Tabela nr 3. Podmioty gospodarcze na terenie miasta i gminy,

Tabela nr 4. Gospodarstwa rolne na terenie miasta Miłakowo,

Tabela nr 5. Ludność miasta w latach 2002-2008.

Spis wykresów:

Wykres nr 1. Bezrobocie w gminie Miłakowo w latach 2004-2008.

Spis rysunków:

Rysunek nr 1. Podmioty wg branż,

Plan Odnowy Miejscowości Miłakowo

Rysunek nr 2. Struktura wieku wg podstawowych grup funkcyjnych,

Rysunek nr 3. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w latach 2004-2008.

Spis fotografii:

Fotografia nr 1. Jeleń – symbol miasta i gminy,

Fotografia nr 2. Miłakowo,

Fotografia nr 3. Kościół p. w. Podwyższenia Krzyża Św.,

Fotografia nr 4. Plac zabaw na osiedlu XXX – lecia,

Fotografia nr 5. Jezioro Mildzie (widok od strony m. Warny),

Fotografia nr 6. Kościół p. w. Św. Elżbiety i Św. Wojciecha,

Fotografia nr 7. Kościół p. w. Podwyższenia Krzyża Św.,

Fotografia nr 8. Lapidarium w Miłakowie,

Fotografia nr 9. Wjazd do Miłakowa od północnego zachodu – droga powiatowa nr 1162 N,

Fotografia nr 10,11. Boisko na osiedlu XXX – lecia,

Fotografia nr 12,13. Park miejski w Miłakowie,

Fotografia nr 14,15. Parking przy ulicy Świerczewskiego,

Fotografia nr 16,17. Trakt pieszy – schody przy ulicy Młyńskiej.